

Erdélyiek — Erdélyért

NYILATKOZAT a Magyar Népköztársaságban ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkező román állampolgárok részéről. Minden erdélyinek, románoknak, magyarnak, németnek és más nemzetiségűeknek ésszerű igénye és elidegeníthetetlen joga van egy olyan megoldáshoz, amely mindörökké kizárja a jelenlegi romániai állapotok megismétlődhetőségének még a lehetőségét is.

A megoldásnak **GARANTÁLNI KELL**, hogy az együttélő nemzetiségek semmi olyan intézkedést vagy intézkedési kísérletet ne tehessenek, ami egymás megsemmisítésére vagy erőszakos beolvasztására irányul. Ez csak akkor valósulhat meg, ha az együttélő nemzetiségek között, számbelileg is, fennáll egy, az arányoknak megfelelő viszonylagos egyensúly, ami csak Erdély viszonylatában képzelhető el.

Történelmileg hosszútávon, az Erdélyben évezredek hagyományokkal együttélő etnikumok létét csak egy **ÖNÁLLÓ, FÜGGETLEN ÉS SZÜVERÉN ERDÉLY** tudja biztosítani, amely a továbbiakban **GARANTÁLNI**:

— az állampolgárok tényleges jogegyenlőségét, nemzetiségre, fajra, politikai beállítottságra, vallásra való tekintet nélkül;

— a békés egymásmellettélést az évezredek közös hazában;

— a hivatalos háromnyelvűséget (román, magyar, német) minden korlátozás vagy korlátozási kísérlet nélkül;

— az anyanyelvi oktatást minden szinten;

— a nacionalizmus és sovinizmus elemeiben való kizárását, ápolva minden együttélő nemzet egymásra utaltságának, kölcsönös tiszteletben tartásának és megbecsülésének az eszméjét;

— a tényleges vallásszabadságot;

— minden békésen együttélő nemzet egyéni és kollektív jogát az anyanyelvi kapcsolatok fenntartásához és ápolásához;

— tényleges és arányos képviseletet az államhatalmi és a végrehajtói szervekben;

— területi igények formálásának a kizárását úgy a Magyar Népköztársaság, mint a Román Szocialista Köztársaság részéről.

Azt a jogos igényt, hogy garanciális rendezést biztosítsa a romániai 2,5-3 millió magyar számára, nem lehet elvitatni, mert a léte, mint nemzeti kisebbség, vált kérdésessé, a mindenkori román vezetés diszkriminatív, nacionalista és az erőszakos beolvasztásra irányuló politikája miatt.

Történelmi tényekkel, minden kétséget kizáróan igazolható, hogy a Trianon után expanzióval szerzett területe-

ken Románia nem tudta, de nem is akarta biztosítani az évezredek erdélyi hagyományok folytatását. Tudománytalan, dogmákra és előítéletekre épülő, az objektivitás követelményeit mellőző történetírással a magyarságot még a történelmetől is megfosztotta, megfestve bennük a mindenkori ellenségképet.

Az állampolitika szintjére emelt nacionalizmus és sovinizmus, magyarellenesség erkölcsi alapot biztosított és biztosít a román vezetés számára, a nemzet homogenizálásának érdekében tett intézkedések foganatosítására, amely pártprogramként szerepel immár másfél évtizede a román társadalom előtt.

A román „erdélypolitika” közel másfél évszázados folytonosságát figyelembe véve bebizonyítható, hogy a jelenlegi román vezetés csak minőségileg különbözik az előzőktől, és „egy jövő vezetése” sem tudja majd biztosítani az Erdélyben élő népek és népcsoportok fennmaradását, békés egymás mellett élését, valamint szabadságát.

Ismerve a román nemzetiségpolitika lényegét, a közép-európai béke és az Erdélyben élő magyarság sorsa iránti felelősségtől áthatva, a Magyar Népköztársaságban ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkező román állampolgárok nem tartják célszerűnek és elégségesnek az eddigi intézkedéseket az őket ért sérelmek orvoslására.

Felkérünk minden magyart külföldön és hazában, bárhol is éljen, pártállástól, politikai elkötelezettségtől, vallástól, nemtől és kortól függetlenül, hogy minden erejével, fizikai és szellemi kapacitásával egy önálló, független és szuverén Erdély megteremtésén munkálkodjék, amely nemzeti ügy, az egész magyar nemzet ügye.

Együttal felkérünk minden nemzeti és nemzetközi szervezetet, a Magyar Népköztársaság és más államok kormányát, minden demokratikus, haladó, a nemzetiségek sorsát szívében viselő, az alapvető emberi jogok védelmében elkötelezett, jóhiszemű egyént vagy csoportosulást, hogy támogassa jogos igényünket egy maradandó garanciális megoldás érdekében, hogy szabadon, emberhez méltóan élhessünk szülőföldünkön a megsemmisülés veszélye nélkül, anélkül, hogy kényszerítve legyünk szétszóródnival a nagyvilágban.

Budapest, 1989. április 18.

A felhívás hitelül:

dr. Kreczinger István
jogász,
Szatmárnémeti

Érszükület-gyógyítás — operáció nélkül
(Riport a 7. oldalon)

Zeusz missziója

(Riport a 8. oldalon)

DÖBBENET

Mészáros Márta Napló című filmjének forgatására ismét felállították az 1956-ban ledöntött Sztálin-szobrot. Szigeti Péter készítette az eseményről felvételeket, melyek a 9. oldalon láthatók.

Októberi vasárnapok

A népliget metrómegállóból igyekezünk fölfelé, s visszahőkölök hirtelen. Katonák jönnek szembe, kezükben géppisztoly. Nyugi, állítja le tiltakozó kézmozdulatomat a kolléga, nyugi, nincs kibiztosítva. Szétszórt csapat, jó harminc-negyven ember: szíjánál lóbálják a fegyvereket, piszkoszöld ruhájuk valószerűen hat a ragyogó októberi napsütésben. Nemsokára 15-e, vasárnap. Mint 45 évvel ezelőtt, 1944 őszén. Nézem az elvonuló bakákat. Eszembe jut, kik álldogálhattak akkoriban itt a Népliget sarkánál, tárgyalva az eseményeket? Két ember valamelyik akkori szerkesztőségéből. Reális lehetőség nyílt a háborúból való kiugrásra, ám ez a feltétlen kapitulációt jelentette volna. S a visszaszerzett országrészek teljes kiürítését. Elképzelt cikkek címei. A vezérkar habozik: elfogadja-e a feltételeket. Szovjet csapatok Szegeden. Erdélyi menekültek Magyarországon: csak Budapesten mintegy háromszáz ezren. S később: Elrabolták a kiugrási iroda vezetőjét, ifjabb Horthy Miklóst. A kormányzó rádiószózata a német megszállásról, a fegyverszünetről. A felvonuló német haderő. A Szálasi-féle puccs. Létrejön egy abszolút törvénytelen kormány. Kezdődik a szabad rablás időszaka. De ezeknek a híreknek csak tört részét lehetett megírni. 45 éve volt egy ragyogóan tiszta délelőtt. A megíratlan szavak délelőltje. Az emberek hallgatták a kormányzó proklamációját, dél körül kezükben lobogtatták az újságot, kiszállunk végre ebből az átkozott háborúból! Volt egy délelőtt, amiből akármilyen lehetett volna. Forradalom, németellenes harc. Egy délelőtt a diktatúra előtt, de már a megszállás után. Lehet-e hinni az ilyen fordulatoknak? Talán erről tanakodhatott a két férfi akkor, nézve a katonákat. S valószínűleg úgy vélekedtek, mint mások: hitték is, nem is. Valami hiányzott egy igazi, döntő fordulathoz. Esetleg az ellenfél logikájának kiismerése. Az, hogy szőnyegbe csavarják a kiugrási iroda vezetőjét. Hogy hátra szúrják, gondolkodás nélkül — nincs tiszti becsület, adott szó. Változások októberre, hatalomátvételek fura hónapja, kisszerű zsarnokok és ragyogó, tiszta lelkű ellenállók vasárnapjai. Két ember áll, nézi a vonuló katonákat. A városba ezrével érkeznek ismét a menekültek.

Udvardy Zoltán

Bukaresti nyomorúság

Bukarest lakossága egyre idegesebb, mert a közellátás beígért javulása helyett az emberek kénytelenek egyre hosszabb sorokban várakozni a boltok előtt, ezért egyre elégedetlenebbek — jelentette a Tanjug. A beszámoló szerint a bukarestiek órák hosszat várnak arra, hogy 20 deka felvágottat vagy szalonnát vegyenek. Ehhez azonban fel kell mutatniuk személyi igazolványukat, hogy bizonyítsák, a fővárosban laknak. A bukarestiek reagálásai azt mutatják, hogy a közellátás helyzete az egyik legfőbb probléma, amit többé már nem lehet elússolni — állapította meg a tudósítás. — A sorbanállókot különösen bosszantják azok a TV-adások, amelyek Ceausescu elnöknek egyes élelmiszerüzletekben tett legutóbbi látogatásáról szólnak. A televízió képein nagy halom élelmiszer, többfajta felvágott, friss hús, félkész étel, sajt, halkonzerv, ízletesen csomagolt zöldség stb. volt látható. Ugyanezekben a boltokban azonban alig fél órával Ceausescu látogatását követően már csak fejenként fél kiló darált húst, 30 deka felvágottat, sajtot vagy szalonnát lehetett vásárolni.

Heti eseménykrónika — október 8—15.

Szombat. Katonai díszszemlét rendeztek Berlinben az NDK megalakulásának 40. évfordulója alkalmából — Gorbacsov—Honecker találkozóra került sor — Lemondott a görög kormány — Orvoskongresszus kezdődött Hirosimában a békéért — Dmitrij Jazov szovjet honvédelmi miniszter befejezte amerikai látogatását.

Vasárnap. Az Észak-Atlanti Közgyűlés római tanácskozásán Szabó Sándor, a gazdasági bizottságban jelenlevő magyar megfigyelő csoport nevében tájékoztatást adott hazánkról — Szenátori pótválasztásokat tartottak Lengyelországban — Egynapos munkalátogatást tett Romániában Jasszer Arafat, a PFSZ VB elnöke — Újabb összetűzés volt Berlinben a tüntetők és a rendőrség között.

Hétfő. Indonéziába érkezett II. János Pál pápa — Két amerikai kutató kapta az idei orvosi Nobel-díjat — Washingtonba utazott Ante Markovics jugoszláv kormányfő — Rómában tárgyalta Husszeint jordániai uralkodó — Véget ért az Atlanti közgyűlés — Sztrájk törvényt fogadott el a szovjet parlament — Ötvenezres tüntetés volt Lipcsében; ülést tartott az NSZEP KB politikai bizottsága.

Kedd. Megkezdődött Blackpoolban a brit kormányzó Konzervatív Párt országos értekezlete — Peruban három latin-amerikai ország vezetői „kokaincsúcs”-ra ültek össze — Varsóba érkezett Hans-Jochen Vogel, az SPD elnöke, a parlamenti frakció elnöke.

Szerda. Prágában tárgyalta Németh Miklós miniszterelnök — Hazatért száműzetéséből Luis Corvalán, a Chilei KP veterán vezetője — Cossiga olasz elnök Washingtonban Bush amerikai elnökkel tárgyalta — Elhalasztották Erich Honecker dániai látogatását — Milos Jakes beszédet mondott a CSKP KB ülésén.

Csütörtök. Nagy vihart kavart Kósa Ferenc nyilatkozata egy japán lapnak, amit az önkényesen torzítva közölt — Nemzeti megbékélési chartát fogadott el a libanoni parlament — Otto von Habsburg bejelentette: az idén nem indul a magyar köztársasági elnökválasztáson — Az NDK-ban a hétfői politikai bizottsági állásfoglalás szellemében újabb testületek nyilatkoztak a megújulás szükségességéről — Moszkvába érkezett Kurt Hager, az NSZEP KB ideológiai titkára — Athénban letette a hivatali esküt Jannis Grivasz új kormánya.

Péntek. Paskai László, a katolikus püspöki kar elnöke Washingtonba érkezett — Határozatokkal ért véget a perui Icában a latin-amerikai államok csúcserkekezlete — Bush elnök fogadta Markovics jugoszláv kormányfőt.

A VILÁG HÍREI

— A szovjet és külföldi állambiztonsági szervek közötti együttműködés fontosságát hangsúlyozta Vlagyimir Krjucskov, a KGB vezetője. Véleménye szerint mindenekelőtt a terrorizmus, a repülőgéptérítések és a kábítószerek-kereskedelem elleni harcban lenne kiemelkedő jelentősége az együttműködésnek.

— **Francisco Rodriguez** ideiglenes panamai államfő csütörtökön beiktatta hivatalába Leonardo Kam külügyminisztert, aki korábban az Egyesült Államokban dolgozott nagykövetségként.

— Libanonban egy ott dolgozó svájci fiatalasszony került vasárnap

emberrablók fogságába — közölte csütörtökön az ATS svájci hírszolgálati iroda. A múlt pénteken a Nemzetközi Vöröskereszt két munkatársát rabolták el Szaidában; hír azóta sincs róluk.

— A római esküdtszék másodfokú ítéletben pénteken felmentette az államellenes fegyveres felkelésnek és polgárháború kirobbantásának a vádjai alól a politikai perbe fogott 253 szélsőbaloldali (Vörös Brigádok) terroristát.

— Nem csökken az NDK-ból Magyarországon át az NSZK-ba távozó menekültek száma. Naponta több mint háromszáz újabb menekült érkezik az NSZK-ba. A nyugatnémet határőrség

A japán Kósa-interjú után

Ki torzított, mit torzított?

Kósa Ferenc interjúja a japán Jomiuri Simbun című lapban csütörtökön a tartalommal jelent meg, ahogyan azt az MTI tudósítója ismertette, ezt a tokiói magyar nagykövetség is megerősítette. A cikk alapjául szolgáló beszélgetésről készített hangfelvétellel Ikuma tudósító Varsóból Budapestre utazott, hogy Kósa Ferencel tisztázza a probléma okát. Erről az MTI tokiói tudósítóját a Jomiuri Simbun Szovjetunióért és Kelet-Európáért felelős külpolitikai szerkesztője, Nakazone Rjuki tájékoztatta pénteken délelőtt.

Előzőleg Kósa Ferenc — japán felesége közvetítésével — felvette a kapcsolatot a Jomiuri Simbun főszerkesztőjével, és kifogásolta, hogy a megjelent interjú nem korrekt. A szerkesztőség illetékes munkatársa ezután telefonon felvette a kapcsolatot a lap állandó varsói tudósítójával, Ikumával, aki az MSZP kongresszusán külföldi tudósítóként dolgozott Kumada tudósítóval együtt, aki Athénból küldtek szintén Budapestre.

Nakazone tájékoztatása szerint mindkét tudósító jelen volt a Kósa Ferencel készített interjúnál, amely angol tolmácsolással folyt. A tolmácsról a tudósítók gondoskodtak. A lapban szerdán rövid előzetes jelent meg, csütörtökön pedig a teljes interjú. A Jomiuri munkatársai ellenőrizték és megállapították, hogy az Ikuma tudósító által készített interjú-torzítás és hiba nél-

kül jelent meg. Az Ikuma tudósítóval folytatott telefonbeszélgetés alapján azonban a felelős szerkesztő feltételezi, hogy a problémát az okozta, hogy a Jomiuri Simbun tudósítója esetleg olyan információkat is felhasználhat, amelyeket Kósa Ferenc nem közlési szándékkal hozott az újságíró tudomására. Inuma Takemoto, a Jomiuri Simbun külpolitikai szerkesztője péntek délelőtt az alábbi levelet juttatta el az MTI tokiói tudósítójához:

„Kedves Trom úr, az ön érdeklődésére válaszolok varsói tudósítónk, Ikuma Mikio Kósa úrral készített interjúja ügyében. Mi, a Jomiuri Simbun (munkatársai) reméljük, hogy sikerül tisztázni az interjú körüli pontos helyzetet. Nem állt szándékunkban, hogy az interjú megjelentetésével beavatkozzunk Magyarország belpolitikájába. A magyar társadalomra sem akartunk hatást gyakorolni.

Ikuma Mikio ma Budapestre repült, hogy a megkérdezett személyiség jelenlétében ellenőrizze a hangfelvétel visszajátszásával, ami az interjúban elhangzott. Reméljük, hogy a kérdéses jelentés korrekt és azon alapszik, amit a tudósító hallott. Amennyiben azonban bármilyen hiba is lenne a tudósításban, szándékunkban áll lapunkban helyesbítést közölni.

A mielőbbi megoldás reményében, őszinte híve: Inuma Takemoto külpolitikai szerkesztő. Tokió, 1989. október 13.”

UFO-ikrek vagy UFO-viccek?

Földönkívüli lényekkel való találkozásról számolt be egy dél-spanyolországi tengerparti falu öt fiatal lakója. Az eset gyakorlatilag ugyanabban az időben történt, mint a voronyezsi UFO-látogatás. A spanyol hadsereg haditengerészeti és légi egységeket is bevont a különleges jövevények felkutatásába. Madridban pénteken két he-

tilap közölte munkatársainak híradásait észlelt jelenségekről. E szerint szeptember 29-én három, kar nélküli, 2—3 méter magasságú lény tűnt fel a Batelef-strandon. A szemtanúk azért nem mertek a rendőrségen akkor bejelentést tenni, mert féltek, hogy bolondnak tartják őket. A történeteknek csak az után ment híre, hogy a térségben felbukkantak a spanyol haditengerészet őrhajói és megannyi helikopter. A 14—19 évesztendős fiatalok a tenger felett fénygömböt vettek észre. Ezekből jött elő két furcsa lény, aki a parton végigsétálva, 30 méterre megközelítette a sőbálványra vált csoportot. A jövevények lepel- vagy tunikaszerű öltözködéssel viseltek, amely merev anyagból készült, mivel meg sem rezzent a szélben. A kar nélküli lények lassan és félénken lépkedtek a fövényen. Fejük testükhöz képest aránytalanul kicsiny, ovális alakú, haj nem fedi. A két lény úgy hasonlított egymásra, mint két vízcsepp — állítják a spanyolországi szemtanúk. Később feltűnt egy harmadik hasonló jövevény is. A találkozás követő napon a fiatalok a parti strand homokján 45 centiméter hosszúságú lábnyomokat találtak, és rábukkantak egy újonnan keletkezett másfél-két méter átmérőjű gödörre is.

Itthoni rossz gazdaság — romló külföldi ázsio

Leértékelték a japánok az MNB kötvényeket

Mint az pénteken ismeretessé vált, a J.C.R. japán hitelminősítő kutatóintézet máris visszaminősítette az MNB által Tokióban szeptemberben nagy remények közepette immár hatodszor kibocsátott kötvényeket. Ugyanerre a sorsra jutottak a Magyar Nemzeti Bank 1986 óta kibocsátott más kötvényei is a japán pénzpiacra. A hitelminősítő intézet a korábbi „egy a—s” besorolásból a magyar kötvényeket az „a mínusz” minősítésbe sorolta át. A hírrel kapcsolatban az MTI munkatársának Hárshgyi Frigyes, az MNB ügyvezető igazgatója a következőket mondotta:

— A visszaminősítés figyelmeztető jel a magyar pénzügyi élet, gazdaság számára. A japán pénzpiacra rendszerint év elején végzik el a kötvények minősítését, most azonban ezt év közben újra megtették.

Az MNB eddig ezeket az úgynevezett „szamuráj-kötvényeket” hat alkalommal bocsátotta ki, összesen 175 milliárd jen értékben, tízéves futamidővel, fix kamatozással. A kibocsátások közül a legnagyobb, egyszeri kibocsátással 40 milliárd jen volt, a legkisebb pedig 25 milliárd jen.

A japán pénzügyi szakemberek a kötvények értékelésének alapjául a folyó fizetések mérlegének alakulását veszik, de az értékpapírok megítélésé-

ben fontos szerepet játszik az adott ország politikai helyzete, adósságainak összege, az adósságtörlesztések alakulása. A japán szakemberek pozitívan értékelték a magyar belpolitikai helyzet alakulását, a költségvetési és a folyó fizetési mérleg változása azonban negatívan befolyásolta döntésüket. Különösen negatívan ítélték meg a nagy mennyiségű lakossági valutakiáramlást, illetve azt, hogy nem látják: milyen intézkedéseket tesz a kormányzat a valutakiáramlás ellensúlyozására. Mivel 1989-ben már az első hat hónapban kb. 1 milliárd dollárt tett ki a fizetési mérleg hiánya, év közben minősítették vissza kötvényeinket. Ha a jövő év elején várható újabb minősítés alkalmával a „3—b” kategóriába kerülnek kötvényeink, nem bocsáthat ki a Nemzeti Bank újabb értékpapírokat a japán pénzpiacra.

A kedvezőtlen döntés közvetlenül nem befolyásolja az egyéb pénzpiacokon kötvényeink értékelését — például a frankfurti tőzsdén a napi pénzpiaci műveletektől függ megítélésük —, de hosszú távon kétségtelenül negatív a hatása. A japánok értékítélete azt is mutatja, hogy megítélésük szerint szükség lenne a Nemzetközi Valutaalappal határozottan együttműködni a költségvetési, illetve a folyó fizetési mérleg hiányának csökkentése érdekében.

Pozsgay a La Republicában

A magyar semlegességről

„Egész Európa érdeke, hogy Magyarországon a demokratizálódás békés fejlődés útján menjen végbe és elkerüljük a polgárháborút. A reformeszmék győzelme a lezajlott pártkongresszuson ezt segíti elő. Európa számára ma az igazi veszély az jelenti, hogy egyes kelet-európai országokban a reformok elmaradása feszültséghez, robbanásveszélyhez vezet” jelentette ki egyebek között Pozsgay Imre a római La Republicának adott nyilatkozatában.

Magyarország semlegességéről kijelentette: az csakis nemzetközi megállapodások útján érhető el, a kormány azonban ma a Varsói Szerződés keretein belül is önálló és a nemzeti érdekeknek megfelelő külpolitikát folytathat, amint ezt bizonyítja a kapcsolatfelvétel Izraellel, Dél-Koreával és határok megnyitása a keletnémet menekültek előtt. A szovjet csapatok jelenléte sem bel-, sem külpolitikai okokból nem szükséges Magyarországon, kivonásuk azonban a kelet—nyugati tárgyalások és megállapodások eredménye lehet.

A belpolitikai helyzetről az MSZP megalakulása után Pozsgay azt mondta: A pártban belüli konzervatívok megpróbálhatják szabotálni a kongresszus eredményeit a színpad mögött. „Személy szerint azt kívánom és remélem: lesz annyi bátorságuk, hogy nyíltan színre lépnek és nem maradnak ebben a pártban, amelyről úgy érzik, már nem az övék. A megújult és pluralista magyar politikai színpadon szükség lehet egy tisztán kommunista elveket valló pártra is. A választók dolga azután, hogy döntsenek és megmérjék a politikusokat, köztük minket is”.

Kanada is segít

Kanada 42 millió dolláros támogatást nyújt Lengyelországnak és Magyarországnak, egyúttal általános vámkedvezményeket biztosít nekik, hogy segítse kivitelüket, gazdasági fejlődésüket.

Ezt Brian Mulroney kanadai kormányfő jelentette be csütörtökön a Los Angeles-i külpolitikai tanács tagjai előtt tartott előadásában. A két országnak segítségre van szüksége, mégpedig most, hangoztatta

a kanadai kormányfő, bejelentve, hogy Lengyelországnak a támogatásból élelmszert is szállítanak. Ottawa kész közreműködni a lengyel adósságok átütettségében, ám ennek feltétele (akárcsak Washington részéről), hogy a lengyel kormány jusson megállapodásra a Nemzetközi Valutaalappal.

Előadásán jelen volt Ronald Reagan volt amerikai elnök is.

Bős—Nagymaros

Kompromisszumkészség?

Első ízben hangzott el bizonyos fajta kompromisszumkészséget jelző csehszlovák hivatalos nyilatkozat a bős—nagymarosi vízelépcső ügyében. Miroslav Pavel, a kormány szóvivője a csehszlovák televízióknak adott nyilatkozatában ugyanis utalt arra: kormánya elképzelhetőnek tartja az 1977-es államközi szerződés módosítását, de az azal a feltétellel, hogy egyidejűleg megállapodást kötnek a kártérítésről. Ugyanakkor jelezte, Csehszlovákia nem tesz le arról, hogy a magyar munkálatok leállítását miatt saját területén hajtsa végre a Duna medrének átültését. Kijelentette: amennyiben a magyar fél nem újítja fel a munkálatokat a Duna-meder átültésére, „a csehszlovák fél arra kényszerül, hogy olyan sajátos műszaki megoldást alkalmazzon, amely lehetővé teszi a bős szakasz legalább részleges működését”. Pavel szerint hatalmas veszteségek lennének, ha nem folytatnák a vízelépcsőrendszer építését, beleértve a nagymarosi szakaszt is.

A csehszlovák kormány nem hagyhatja, hogy a nemzeti vagyontársa vessen, mivel a létesítménybe már eddig is több tízmilliárd koronát fektettek be, és 3900 hektárnyi, gabonatermesztésre alkalmas mezőgazdasági földterületet vettek el e célra.

A parasztszövetség közgyűlése

Rehabilitáció és esélyegyenlőség

A Hazafias Népfrent székházában tartotta pénteken egésznapos közgyűlést a Parasztszövetség nagyválasztmánya. Az ülésen Budapest és 16 vármegye küldöttei a napokban nyilvánosságra hozott programtervezetet vitatták meg. Így többek között szó volt a parasztság rehabilitációjáról, az 1945-ös földreform nyomán kialakult birtokviszonyok helyreállításáról, a szövetségi nagyüzemek tagságának sorsáról és az általuk képviselt új szövetségi politikáról.

A nemritkán szenvedélyes hangvételű hozzászólások — tükrözve a magyar parasztság legutóbbi négy keserves évtizedét —, egyértelműen kifejezték, hogy igenis van erő és elszántság a parasztságban az újrakezdéshez. A mostani lehetőségeik sokkal kedvezőbbek, mint voltak a háború után, pedig akkor eszközök híján akár kézzel is megforgatták a földet. Mások követelték: apáik és nagyapáik embertelen törvénnyel elvett tulajdonát törvénnyel adják vissza! A felszólalásokból az is kitűnt, hogy a vidék sokáig megfélemlített lakosságának csak kis hányada mer kiállni az ősi jussért.

Gerbovits Jenő, a Parasztszövetség főtitkára a közgyűlés szünetében válaszolt kérdéseimre.

— Mi a véleménye az eddigi hozzászólásokról és javaslatokról?

— Kitűnt belőlük, hogy a küldöttek hitet tettek az új tulajdon- és árviszonyok mellett. Most látszik csak az is,

hogy mekkora energiákat fojtottak eddig a parasztságba.

— A termelőszövetkezetek további sorsáról mi az elképzelésük?

— Visszautasítjuk a nekünk címzett, az eredményesen gazdálkodó nagyüzemekkel kapcsolatos vádakat. A jól működő, és a tulajdonosi jogot elismerő tsz-eknek és állami gazdaságoknak igenis helyük van a magyar gazdaságban.

— És a tsz-földek jelenlegi kézenkőzőn történő adás-vételéről, az újonnan létrejövő kéfték-ről vallott álláspontjuk?

— Ennek a folyamatnak csak egy tisztességes földtörvény szabhat gátat. De minél hamarabb. Ezzel visszaadhatjuk a föld valódi értékét.

(thf)

A kora délutáni órákban telefonon megkereste szerkesztőségünket Varga Tibor, az MSZDP Budapest, II. kerületi Szervezetének titkára, és kérte, hogy tegyük közzé szervezetük csatlakozását az MSZDP Tolna megyei szervezeteinek felhívásához, melyet Békés öntisztulást... címen közöltünk. Felkérjük egyben az MSZDP többi szervezetét, hogy csatlakozzanak a békés hagnemű, de igen határozott és felelhetőleg „mértékteljes” jelentő felhíváshoz.

(Szerk.)

Paskai László útja

Paskai László érsek, a katolikus püspöki kar elnöke az Egyesült Államokban tett lelkipásztori útja során csütörtökön Washingtonba érkezett. Tiszteletére az amerikai magyar szövetség vezetősége fogadást adott a törvényhozás épületében. Kérdésekre válaszolva kifejtette: a magyarországi változások valóságosak, azok megérdemlik a Nyugat támogatását. Az új magyarországi helyzetben a feladat a régi egyházi intézmények újjáélesztése és a lelkipásztori munka élénkítése. Arra a kérdésre válaszolva, igénylik-e Mindszenty hercegprímás rehabilitációját, emlékeztetett arra: az egyház nem rehabilitációt kért, hanem a Mindszenty-per soron kívüli felülvizsgálatát; úgy vélik ugyanis, hogy a prímás egyházáért, népéért lelkipásztorként szenvedett mártírságot, s nem volt politikai személyiség.

Az érsek szövege sikeres kárpátjai lelkipásztori útjáról, amelynek eredményeként immár öt, Magyarországról érkezett pap dolgozhat a 70 000 magyar katolikus között, akiknek csak 8 lelkipásztor maradt, valamennyien 70 év feletti. A romániai egyház támogatásáért nem sokat tudnak tenni, mondotta, sőt még a Vatikán sem. Arra a kérdésre, megfelelően elő tudják-e készíteni a pápa 1991-es magyarországi látogatását, Paskai érsek rámutatott: az út célja a lelki megerősítés, a hívők lelki megújulása, nem pedig a látványos külsőségek, így bizonyosan megfelelően elő tudják készíteni az utat.

Nyílt levél Németh Miklósnak

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

A cigányság szellemi emberei nevében, mi ketten magyar állampolgárok és cigányok azzal a kéréssel fordulunk Önhöz, hogy a jövőben, a magyar kormány nevében akadályozza meg a sajtóban, a rádióban és a televízióban a honi cigányság gyalázását. Határozottan visszautasítunk minden olyan megnyilvánulást, amely a honi cigányságot bűnbakká szeretné megtenni. Az október 3-i Magyar Hírlapban is egy ilyen kísérlet történt Tonhauser Lászlóval, a BM Országos Rendőrfőkapitányság cigányvonalának rendőrnagy munkatársával készített interjúban.

A beszélgetés nyomdailag is kiemelt bevezetőjében többek között arról tájékoztat, hogy: „Az elmúlt négy évtizedben politikai okokból a bűnüldöző szervek sem nevezhették nevén a gyereket.” „Tavaly viszont a Legfőbb Ügyészség tiltárságának e témában kiadott tájékoztatója címében is nyíltan a cigány bűnözőkről szól.”

Mélységesen hiszünk abban, hogy Önt nem kell arról informálnunk, hogy politikai okokból az elmúlt négy évtizedben milyen „gyerekeket” nem lehetett ebben a babagerinc-törékenységgű országban néven nevezni. A magyar nemzet sorskérdéseire, az emberi-társadalmi jogokra, mindkét anyanyelvünkre, a diaszpórában élő magyarságra, külön az erdélyi magyarság sorsára, a kultúra és sajtó helyzetére, az elemi szabadságjogokra, a közel egymillió lélekszámú, csódtómeggé leszállított cigányságnak a társadalom legmélyén elfoglalt helyzetére gondolunk.

Tiltakozunk a Legfőbb Ügyészség tájékoztatója ellen is, amely „nyíltan szól a cigány bűnözőkről.” Nemcsak azért, mert minden nemzetnek becsületbevágó ügye, hogy milyen sorsot szán a területén élő kisebbségnek, hanem azért is, mert ez a megnyilvánulás a magyar nemzet becsületét sérti. A „nyílt szólás” és „elneve-

zés” a cigányokról akkor sem lenne reális és korrekt, ha nyíltan lehetne beszélni magyar, kommunista és egyéb bűnözésekről is. Azokról a bűnözőkről, akik gazdasági és erkölcsi romlásba taszították hazánkat. A cigányok honi történelmük során nem loptak annyit, nem okoztak annyi kárt nemzetüknek, mint az elmúlt négy évtized politikai vezetése és kiszolgálói. Ok az egész országot lopták el a talpunk alól.

Ezúton — ha röviden is — tudatjuk Önnel, hogy a honi cigányság magyar történelme, folyamán, a nemzetért mindig akkor tett valamit, amikor igazán fontos volt. A törökök elleni nemzetvédő harcokban, a Bocskai, Thököly, Rákóczi és az 1848—49-es szabadságharcokban betöltött szerepükre gondolunk. Tették mindezt azért, mert cigány elődeink és rajtuk is, két aranypánt volt és van: a magyar kultúra és cigányságunk. Erről a nemzeti vagytonról semmilyen áron lemondani nem óhajtunk.

Tudatjuk Önnel, hogy nem azt tagadjuk és nem az ellen emeljük fel a szavunk, hogy a honi cigányság között nincsenek bűnözők. Hanem arra a marxi tételre szeretnénk az Ön és a magyar kormány figyelmét hangsúlyozottan felhívni, melyet dr. Tauber István kriminológus, nevezetesen a Magyar Hírlap 1987. április 18-i számában szintén egy interjúban fejtett ki:

„Az egyes ember életét, életmódját döntően a társadalmi réteghelyzet határozza meg, akkor a cigány kriminalitás összehasonlítása a nem cigány népességgel csak olyan populáció esetében lenne reális, amelynek réteghelyzete megegyezik a cigánylakosság mutatóival. Minden más típusú összehasonlítás megkérdőjelezhető. Hiszen a bűnözés alapvetően rétegspecifikus.”

Budapest, 1989. október 3.

Choli Daróczi József tanító
Kovács József költő

Mit üzennek az '56-os munkástanácsok?

Október 12-én a Gutenberg Művelődési házban, a Kapu szerkesztőségének egyik szobájában összeült a Társadalmi Önkormányzati Mozgalom. A mozgalom pártokon kívüli, illetve különböző pártokhoz és mozgalmakhoz tartozó, de pártoktól és egyéb szervezetektől független résztvevőkből áll. Céljuk a termelői és lakóhelyi önkormányzati kezdeményezések támogatása megalakulásukban és működési formájuk kialakításában. A Társadalmi Önkormányzati Mozgalom az 1956-os munkástanácsok szellemében kíván működni, ezért nyilatkozatukból igen fontos idézni a következőket.

1. Az állami irányítás csődje rákényszerít bennünket arra, hogy saját kezünkbe vegyük munka- és lakóhelyünkön azon tevékenységek megszerzését és irányítását, amelyekhez mi, dolgozók értünk legjobban, illetve amelyekre nekünk, lakosoknak van

leginkább szükségünk. Ha ezt nem tesszük meg, a privatizálási program következtében olyan kül- vagy belföldi tőkések kerülnek a nyakunkba, akiknek csak a profit növelése fontos, és ennek érdekében bennünket, a társadalmi tulajdon elvi tulajdonosait továbbra is bér munkásként alkalmaznak, vagy munkanélküliekké tesznek.

2. Az önkormányzatok gyakorlati megvalósítása azért is fontos, mert a parlamenti demokrácia, a többpártrendszer önmagában nem biztosítja a dolgozók közvetlen részvételét a hatalomban, saját sorsuk alakításában. Csak a munkahelyi önkormányzat adhatja vissza a dolgozók hitét, önbizalmát és a munka becsületét.

A mozgalom szervezeti felépítésének céljai között szerepel, hogy a munkahelyi önkormányzati tanácsok hozzájáruljanak a kerületi, nagybudapesti, majd országos önkormányzati taná-

Jelentkezem, tehát vagyok?

A helyzet egyre bonyolultabbá válik, még akkor is, ha egészen leegyszerűsítjük is a dolgokat. Az MSZMP utolsó kongresszusa egyben az MSZP első kongresszusává lett. Most elnézést kérek, hogy látszólag degradáló terminus technicust használok, de jó értelemben mégis ez a legmegfelelőbb: tehát el nem tudom képzelni, hogy az úgynevezett „egyszerű párttagok” mit is csinálnak most?

Hiszen az átalakult, lényegében megújult pártba ismét be kell lépniük azoknak, akik korábban a tagságot képezték, mert a jogfolytonosság nem él, még akkor sem, ha igen. Arról van szó, hogy a volt MSZMP tagoknak le kell jelentkezniük az MSZP-nél, annak valamelyik központi vagy nem központi bázisánál s úgy mond, belépési nyilatkozat gyanú aláírásával kell állást foglalniuk az MSZP programnyilatkozata, szervezeti szabályzata mellett s egyben nyilván ki kell jelenteniük, hogy a programért ők személy szerint is tenni akarnak.

Ezt a megoldást nem tartom praktikusnak sem a párt, sem pedig jövőbeli tagjai szempontjából sem. Ugyanis valamiféle történelmi kitéve azok is, akik soha nem önszándékkal, hanem egyszerűen meggyőződésből voltak tagjai ennek a pártnak. Az jut eszembe az egészről, hogy mindig azokat éri az elmarasztalás, akik jelen vannak egy gyűlésen, egy értekezleten, egy egyeztető megbeszélésen, egy ünnepségen nem pedig azokat, akik távol maradtak akármilyen okból. Mert mindig az otlévőkön csattan az ostor, az ott ülők hallgathatják az emelt hangot és a felháborodást azért, mert többeknek derogált valamiért elmenni az összejövetelre.

Ugy gondolom, egyszerűbb lenne a régi szervezeti szabályzat alapján, vagy szellemében leírni azokat, akik mondjuk hónapokon át nem fizetik a tagdíjat, nem járnak el a taggyűlésekre... satöbbi. Akik pedig elmennek, azok jelenlétükkel máris igazolják hovatartozásukat. S azután, a következő lépésben alá is írathatnák velük a szükséges nyilatkozatokat. Alá, persze, hiszen Lenin is azt mondta, hogy „Csak az érdemi meg a pártagnak (és a munkáspárt építőjének — zárójellel a szerző alkalmazta) nevét, aki figyelmesen tanulmányozza, végiggondolja és önállóan dönti el pártjának kérdéseit és sorsát.” A sor tiszta, nincs mit magyarázni és megmagyarázni rajta.

Azon viszont van mit tünődni, hogy mi a teendője az egyszerű pártagnak... Vegyük példának egy várost. Több munkahelyen megszűnt a pártalapszervezet. Tehát ott nem tudja megtenni nyilatkozatát. S tegyük fel, hogy nem szűnt meg. Viszont a párttitkár eleve úgy döntött, hogy ő nem lesz tagja a régi helyett (vagy nem helyett) létrejövő szervezetnek, hanem belép a Münnich Ferenc Társaságba a szerveződéskommunista pártba, esetleg az SZDP-be. Akkor a szerencsétlen ember kissé ideges lesz, ám eszébe jut, hogy mozgalmi centrumokat szerveztek a város különböző pontjain. Hát elbandukol lakása közelében levőhöz. Ott persze nem tartanak ügyeletet, hanem majd jövő szerdán délután háromtól hatig lehet betérni oda. Emberünk viszont tudja, hogy a jövő hét szerdáján már előre lefixált programja van s nem is tud, de nem is akar kibújni alóla. Ekkor eszébe jut, hogy majd a szomszédját megkéri, ha ő megy, írja be mindkettőjük nevét a könyvbé, vagy mi a csudába. De ez sem jött be. Mert ezt a dolgot mindenki csak saját maga intézheti.

Erre? Fogja magát s elmegy a még éppen vegetáló városi pártbizottságra. A portán lejelentkezik, mondják neki, hogy ötödik emelet, ott a lift. De ő eddig csak a metró mozgólépcsőjén utazott, meg két-háromszor liften, de az utóbbi „besurrant” csak, a gombokat meg mások nyomogatták. Erre legyint a munkaköpenyben üldögélő portásnak s köszöni, de már nem is érdekes a dolog. Fogja magát, a „nagy ijedségre” bedob egy korsó sört a szomszédos kocsmában és hazaballag.

Vajon mit tesz a másik típus? Az, aki már ki tudja hányszor liftezett? Dühbe gurul. Majd kijelenti magának, hogy ugyan ő bizony már nem rohangál. Meg egyébként is, eleve van az egész „pártosdiból”. És dönt: végre kívül marad minden párt... És tünődik, hogy miért csak akkor van, ha jelentkezik? Mármiúgy egy bizonyos párt számára. Azéra, amelynek eddig becsületes tagja volt.

V. Horváth Mária

csokat. Állítsák bizalmi szavazás elvezetőiket, szabaduljanak meg azoktól, akik csődbe vitték a vállalatokat, szövetkezeteket s akik miatt az a veszély fenyeget, hogy a munkások az utcára kerülhetnek.

Ahol a feltételek adottak, az állami tulajdon dolgozói részvénytulajdonná kell változtatni.

Megtárgyalták, hogy az október 24-én délután 5 órai kezdettel az újpesti Ady Endre művelődési központban (Budapest, IV., Bajcsy-Zsilinszky út és Tavasz utca sarok) megrendezendő országos önkormányzati tanácskozással, melynek címe: „Mit üzennek az 1956-os munkástanácsok?” — milyen előadások hangozzanak el és kiket

hívjanak meg a munkástanácsok egykori résztvevői közül.

A megalakult szervező bizottság, amely politológusokból, közgazdászokból, munkásokból, és a mozgalom iránt érdeklődőkből áll, felvette a kapcsolatot budapesti és vidéki üzemek, gyárak dolgozóival, akik kritikus munka körülményekbe kerültek. A szervező bizottság öt tagú tanácsa koordinálja azokat a szervezeti, közgazdasági és jogi segítségnyújtást, melyet a mozgalomhoz fordulók igényelnek. A mozgalom központja a Vasas Ifjúsági Művelődési Ház. (Budapest VIII., Kőfaragó u. 12.)

Györfly László

Az igénytelenség elkerülése

Ügyvéd is támogatja a tudományt

A Tudomány című lap a Scientific American magyar nyelvű kiadása. Ez a lap különböző tudományágak területeiről közöl tanulmányokat, a világ vezető tudósainak tollából a magyar kutatóknak, oktatóknak és az egyetemi hallgatóknak is az egyik legfontosabb magyar nyelvű információforrás. A lap megjelenése közérdek, hisz nélküle a magyar tudományos dolgozók lépéstartása még nehezebb lenne. A Tudomány értékesítéséből származó bevétel azonban nem fedezi a lap előállításának költségeit. Nem is fedezheti, hiszen az ára így is megfizethetetlen sok érdeklődő diák, tanár számára.

A lap fenntartásának azonban a renitabilitás a főltétele. Éppen ezért a lapot jelenleg kiadó Computerworld Informatika Kft kezdeményezte a Tudomány-alapítvány létrehozását, melyet eddig hat cég és egy magánszemély támogat. A cégek között van a Videoton, Phylaxia, a Számszöv és a Chinoin is. A lap főszerkesztőjét, Futász Dezsőt kérdeztük arról, hogy miért fontos az alapítvány?

— Tudjuk, hogy egy tekintélyes vállalkozói-vállalati körben igen népszerű a lap, így néhány barátunkat föl-

kértük, hogy hozzuk létre közösen ezt az alapítványt, melynek elsődleges célja a lap veszteségeinek kompenzálása. Az alapítványból fennmaradó többletadót arra kívánjuk fordítani, hogy egyetemi oktatók, kutatók és diákok kedvezményes előfizetéssel kapassák meg a lapot.

Barát Tamást, a Chinoin reklámfőnökét kérdeztük arról, hogy miért fontos a cégnek az alapítvány?

— Számunkra egy mai egyetemi hallgató a potenciális jövőbeni orvos. Az oktatás ma méltatlan helyzetben van, és a cégeknek, vállalatoknak össze kell fogni azért, hogy megte-methessenek minden föltételt annak érdekében, hogy a jövő nemzedéke kamatoztatni tudja tudását.

Itt nem reklámról van szó, hanem a tudományos információ terjesztéséről.

Dr. Törő András ügyvéd az egyetlen magánszemély, aki az alapítványba fektethető minimális összeggel, 300 ezer forinttal támogatta annak létrejöttét.

— Miért támogat egy ügyvéd egy tudományos alapítványt?

— Mint ügyvéd, nemzetközi ügyletekkel foglalkozom. A működő tőke

beáramoltatásakor óhatatlanul előkerül a tudomány színvonala, fejlettsége. Kiművelt emberfők sokaságára volna ahhoz szükség, hogy az ország szekerét előre vigyük. Ez az újság igen nagy segítséget nyújt ahhoz, hogy a korszerű tudomány eredményeit megismertesse az olvasókkal.

— Már megbocsásson, de honnan van Önnek 300 ezer forintja az alapítványra?

— Rendkívül széles nemzetközi praxissal rendelkezem, így meglehetősen komoly honoráriumokat kapok. Mindenkinek szuverén joga, hogy a munkával szerzett pénzt mire költi. Én úgy gondoltam, hogy a támogatás nemcsak lehetőségem, hanem kötelességem is. Egy ilyen időszakban, mikor lépést váltunk, meg kell nézni, hogy az egyén mit tehet. Egy olyan kezdeményezést támogatok, amely tömegméretekben tud hozzájárulni ahhoz, hogy növekedjen az emberek igénye. A mi egyik legnagyobb problémánk a kozmikus méretű igénytelenségünk. Le-mondtunk arról, hogy megtudjuk: mi történik a világban? Ez az út a leszakadáshoz vezet.

E lap hozzájárul az igény fölkeléséhez, ami rendkívül fontos, hiszen föl kell zárkóznunk, előre kell lépniünk. Az igazi, maradandó érték: a szellemi fejlődés.

Fejes Imre

Cseréptörés Herenden

Porcelánelefánt a majolikaboltban

Herend mostanában sokat hallat magáról: az izgalmat keltő téma azonban az igazgató fizetési borítékja, a szakszervezet csődje, a munkástanács megalakulása. Ezek mellett alig keltett visszhangot a bejelentés, hogy a gyár vállalati tanácsa úgy döntött, hogy a Városlódi Majolikagyárban megszűnteti a majolikagyártást s az üzemet átállítják a nyereségesebb herendi porcelán gyártására. Pedig — a többi mellett — ez az elhibázott döntés is ékes bizonyítéka annak, hogy a vállalat ki-nevezett gazdája nem képesek igazán jó gazda módján gyakorolni tulajdonosi jogaikat. Az adatokat én is ismerem. Tudom, az önmagában nem sokat mond, hogy a Városlódi Majolikagyár fennállásának 20 éve alatt ötmillióról ötvenmillió forintra emelte éves termelését.

Döntőbb az az adat, hogy ezalatt mindig a nyereség és veszteség határára ingadozott s az ingadozás fő oka az volt, hogy a belföldi termelésnél nagyobb hasznot hozó exportot nem sikerült stabilizálni. Ugyanakkor a vállalat fő terméke, a herendi porcelán igen keresett portéka a világpiacra,

haszna biztosabb és jóval magasabb, mint a majolikáé. Hát akkor nem logikus, hogy a majolika helyett is porcelánt kell gyártani?

Nem. Nem, mert ez a logika nem veszi figyelembe az adatok teljességét. A gazdasági adatokét sem, mert hiszen megelégszik a ténnyel, hogy nem sikerült az exportot stabilizálni, de nem kutatja az okait. Pedig nem mindegy, hogy a termékben van a hiba vagy a marketingben. Megelégszik azzal, hogy alacsony a nyereségszint, de nem vizsgálja, hogy lehetne-e magasabb, ha a városlódi termékeket, miután a gyáregység már mindent kifizetett, nem terhelné még 5,5 millió forint vállalati általános költség címén... A majolikagyár nyeresége vagy vesztesége vállalati szinten 1—2 százalék erejéig befolyásolja az eredményt. Nem érne meg ennyit, hogy egy termelési kultúra fennmaradjon?

Mert, ne kerüljessük tovább a forró kását, itt a fő kérdés éppen az, hogy Herend mellett létrejött valami érték. Valami, ami több, mint üzemsarnokok, berendezések és termékek forintban — vagy akár dollárban — kifejezhető értéke, mert részévé vált a

magyar kultúrának s ezt a valamit úgy hívják: városlódi majolika.

Igaz, nehéz pontosan meghatározni, hogy milyen is ez a majolika, hiszen a gyár fennállásának két évtizede alatt afféle kísérleti műhely is volt. Herend Bányatelep elhagyott épületeiben újjáéledt — porcelángyári tervezők és mémők, ügyes kezű szakmunkások jóvoltából — a nyolc kilométerrel odébb elpusztult, ám hajdan jónevű Városlódi Majolikagyár. A szakemberek felkutatják a régi anyagokat, fellelvenítették a régi technológiákat, ötvözték a herendi iparművészek képzeletével, a korszerűbb gyártási eljárásokkal s ebből megszületett valami egyedi. Még akkor is, ha a gyár igen sok irányban próbálkozott, ahogy mondják, talán csak olyan csészét nem gyártottak még, amelyiknek befelé áll a füle... Ám akár fehér, akár barna, akár kék a máz rajta, akár gazdagon mintázott, akár egyszínű, a városlódi termékek közös jellemzője a jó ízlés és a jó minőség. Oklevelek garmada tanúsítja ezt irodalépiletük folyosóján: formatervezési nívódíj, a faenzai nemzetközi kerámiaművészeti kiállítás öt diplomája, az Iparművészeti Tanács oklevelei, az 1980-as BNV díja a Warma edénycsaládjáért — nincs idő és hely felsorolni mindet.

Persze, lehet, hogy rafinált üzleti számítás húzódik meg a dolog mögött.

Szeretnék deregulálni

Amióta szembe találok a Hatályos jogszabályok gyűjteménye című kötetmonstrummal, alig leküzdhető vágyammá lett, hogy egyszer alaposan belekaszálhassak a rendelkezések sűrűjébe. Sajnos, az élet nem adta meg ezt az örömet, mert távol vezérelt a jogi pályától. Így hát most, amikor már kormányprogram a regulák dzsungelének az irtása — a dereguláció — be kell értem egy-két csemetévesz szállal, azokat is csak önkényesen kaparint-hatom magamhoz. De nekem még így sem derogál deregulálni, aminek bizonyosságát most bátorodom az alábbi javaslatot tenni:

Ha az állami antikvárium megvásárolja Pityi Palkó úrtól — mondjuk — az Olcsó Könyvtár egy kötetét (ára új korában 5 forint), akkor ezentúl ne tessék kiállítani erről a tranzakcióról 4 példányban bizonylatot a fél nevével, lakcímmel és személyi számával. Tessék megfontolni, hogy habár elvetemült egyének ezt a nagybecsű könyvet esetleg elorozhatják, ha nincs róla ennyi bizonylat, és habár némely lelkiismeretlen kalandorok a kifizetett 1 forint vételárát 3 vagy akár 5 forintra is áthamisíthatják, azért az államkincstárba ebből háramló veszteség nincs arányban — mondjuk — az eocenprogramra költött milliárdokkal. Miért is talán elegendő lenne, ha ezentúl csak két példányban készülnének az említett bizonylatok. Egy-két év tapasztalatai után a fél neve mellől talán elhagyható lenne a lakcím, majd később a személyi szám is. És ha további öt év próbaidő után kiderülne, hogy a világ ettől nem dől össze, mellőzhetnék a nevet is. Ebben az esetben a bizonylaton csak a félnek kifizetett összeg állna. A kísérlet tizenötödik esztendejében ettől is el lehetne tekinteni. A bizonylaton ekkor már semmi sem volna feltüntetve.

Őnök azt kérdezik, minek akkor a bizonylat. Tényleg, minek is? Erre nem merek válaszolni, de akad talán valami forradalmi szellem, aki mer. Sőt, aki már ma fölteszi ezt a kérdést. (ravasz)

A Herendi Porcelángyár ütemesen növeli a porcelángyártást — talán még az Ózdi Kohászati Üzemeket is átállítja erre, hiszen kemencék ott is vannak — s amikor a túltermelés következtében a porcelánárak zuhanni kezdenek, kirukkol a piacra a ritkasága miatt közben csillagászati magasságokba szökő árú városlódi majolika eladatlan készleteivel és rekordnyereséget kaszál. Amiben csak egy a bökkenő: a városlódi gyárban nincsenek eladatlan készletek. Így aztán jövőre a nagy üzletet azok a kereskedők kötik majd, akik rájönnek: honnan lehet pótolni a belföldi piacról hiányzó 35 millió darab háztartási kerámiát s miből telik majd a 60 ezer Warma-tál helyett ugyanannyi, ám konvertibilis pénzben fizetendő Römertopfra.

Láng György Géza

A múlt szombatban, sorozatunk legutóbbi részének „főszereplő-vendége”, Baló György a szokásos „És Ön mire kíváncsi?” kérdésre egyszerűen azt mondta, Kis János filozófusra, az SZDSZ országos tanácsa tagjára. Az igen elfoglalt politikus a legcsekélyebb vonakodás nélkül vállalkozott a beszélgetésre.

A rend kedvéért elmondom még, hogy az MSZMP — azóta MSZP — kongresszusa előtti napon ültünk le a disputára.

*

— Miben látja Ön október 23-a jelentőségét, mi az álláspontja a megünnepléséről?

— Én azt gondolom, hogy az idei október 23-a abba a sorba tartozik, amit június 16-a nyitott meg. Volt egy harmincegynéhány éves korszak, amelyben a hatalom legitimitása azon alapult, hogy nem lehetett arról beszélni, hogyan jött létre ez a hatalom; nem lehetett arról sem beszélni, hogy 1956-ban Magyarországon népforgalomban volt, amelyet külső fegyveres erővel megdöntöttek, s a forradalom által egyszer elsöpört rendszer restaurációja útján hozták létre azt a hatalmat, amely több mint három évtizeden át fennállt. Június 16-án nyilvánosan és egyértelműen elítéltetett a november 4-e utáni megtorlás... Október 23-át, magát a forradalmat most először fogja megünnepelni kollektíven az ország, és ezzel a forradalom leverése után megindult korszak végképp lezárul.

— És a továbbiakban milyen ünnepek képzeli október 23-át?

— Arról, hogy a jövőben hogyan ünnepeljük október 23-át, nem tudok mit mondani. Hogy piros betűs ünnep lesz-e, vagy sem, azt majd a nemzet dönti el. Az viszont biztos, hogy az idén egy korszak végleges eltemetésének az ünnepe lesz ez a nap.

— Az októberi eseményeket az MSZMP is népfelkelésnek minősítette, ami jelentős előrelépést jelent az MSZMP korábbi álláspontjához képest.

— Így van, azonban a kommunista párt testületi állásfoglalása mind ez ideig ellentmondásos, október 23-áról népfelkelésként beszélnek, de még mindig fenntartják azt a fikciót, hogy a népfelkelés valamikor október végén ellenforradalomba torkollott, s nem ítélik el egyértelműen és világosan a november 4-i katonai megszállást.

— Úgy látom, hogy az MSZMP reformszármányának szocializmusképe és szabaddemokratikaképe. Ezeket a pontokat nem kellene-e felhasználni valamiféle együttműködésre — a nép érdekében?

— Az MSZMP reformszármányán belül valóban vannak olyan áramlatok, amelyek igen közel állnak a szabaddemokraták programjához. De azt gondolom, hogy jelen pillanatban még a reformkommunisták egy olyan párt részesei, amelyek nem klasszikus értelemben vett párt, hanem állampárt. Hogy lehetséges lesz-e velük az együttműködés, ez azon múlik, hogy a reformerőkben lesz-e kellő eltökéltség az MSZMP állampárti jellegével való egyértelmű szakításra...

— Igaz, most nincs értelme jóslásokba bocsátkozni. Úgyhogy beszéljünk az SZDSZ-ről, melynek állás-

És Ön mire kíváncsi?

Korszakhatár — reményekkel

foglalásaiból számomra egyértelműen az derül ki, hogy a néptömegeknek erős politikai szerepet szánunk. Ennek megvalósulását hogyan gondolják a napi életben, a hétköznapokban?

— Az igazi hétköznapokban a nép tömeges közéleti aktivitásának terepe elsősorban a helyi önkormányzatok lesznek, melyek kiépülését rendkívül fontosnak tartjuk, azaz a helyhatóságok önkormányzati jellegének visszaadását és megerősítését. Szintén nagyon fontos az állami szakszervezetek lebontása és a független, alulról építkező szakszervezetek létrehozása, ideértve a munkástanácsok mozgalmait is, amit én ma elsősorban érdekvédelmi mozgalomnak látok. Ezen kívül persze vannak és lesznek kritikus helyzetek, amikor a népek, mint az állampolgárok összességének, közvetlenül is hallatnia kell a szavát. Olyan helyzetekre gondolok, melyekben népszavazásnak kell döntenie. Ilyen volt a bős—nagymarosi vízlépcső ügye. S ilyen ügynek tekintjük jelen pillanatban azt, hogy az MSZMP bizonyos kérdésekben — amelyek a háromoldalú tárgyalásokon napirendre kerültek — egyáltalán nem volt hajlandó érdemi engedményt tenni.

— Vagyis a munkásörtség felszámolása, a munkahelyi pártszervezetek megszűnése, vagy a párt vagyonáról való nyilvános elszámolás.

— És az elnökválasztás időpontja és módja. Mi azt tartjuk, hogy ezekben a kérdésekben is népszavazásnak kell a döntést kikényszerítenie.

— Ön szerint mire számíthat a nép a jövőben, már ami az életszínvonalát illeti? Természetesen ezt nem úgy általában kérdezem, hanem az SZDSZ programjának tükrében. Mert amennyiben a vállalkozásra helyeződik a súlypont, akkor csak bizonyos rétegek élhetnek jobban. Vagy úgy véli, hogy a vállalkozások húzóereje kihát az egész gazdaságra?

— Amennyiben a vállalkozás valóban ki tud bontakozni, megteremtődnek a piaci feltételei, akkor ebből nemcsak a vállalkozók, hanem a munkavállalók is hasznot húznak. Mert a vállalkozás munkahelyeket teremt, hatékony foglalkoztatást tesz lehetővé, keresletet teremt azon termékek iránt, melyeket a vállalkozók felhasználnak, ezáltal újabb termelőegységek tevékenységét gerjeszti föl. Vagyis azt hiszem — noha a vállalkozók és a munkavállalók érdekei sokban nem esnek egybe —, hogy az a kép, amelyik szerint a vállalkozás felvirágzása csak a vállalkozók helyzetét javítaná Magyarországon, egyoldalú és téves.

— Mennyi időt vesz igénybe Ön szerint a gazdaság stabilizálása, helyreállítása és egy újabb növekedési periódusra való áttérés?

— Erre a probléma súlyosságát és bonyolultságát ismerők közül senki nem merne határozott választ adni. De én azt gondolom, hogy amennyiben az

országnak politikailag erős kormánya lesz — ez különben egyáltalán nem biztos —, amelyik egy nélkülözhetetlen stabilizálási programot keresztül tud vinni a következő egy-két évben, akkor a lassú fellendülés a kilencvenes évek közepén megkezdődhet.

— Gazdasági fejlődésünk meglehetősen alacsony színvonalról indul, éppen ezért tartok tőle, hogy a mindenkori pozitív értelemben érő látható eredmény csak nagyon hosszú idő múltán következhet be.

— Ezen vitatkoznék. Mert szerintem hazánkban a munkakultúra magasabb színvonalú, mint az előállított termékek kultúrája. A termelés színvonalát a gazdasági szervezet dezorganizáló, demoralizáló hatásai szorítják le. Vagyis egy jobb gazdasági szervezetben viszonylag gyors lehet a termelőegységek kereslet-követelményeihez való alkalmazkodása.

— Viszont a nemzeti termelés egyik napról a másikra képtelen „megugrani”, s azt is hiszem, hogy nagyon sokáig lesznek jelentős aránytalanságok. Ugyanúgy, mint a tőkéséknél.

— Ugyanúgy, ahogyan a szocialistáknál...

— Persze, de a tőkés országokban bármilyen nagyok is a különbségek, a legalacsonyabb színvonalon élők sincsenek hozzánk képest alacsony szinten. Tehát olyan szociális védőháló szükségeltetik, hogy — egyetértve a különbségekkel — az „alsóbb rétegek” is jelentősen emelkedjenek föl.

— Ezzel tökéletesen egyetértek, azonban azt gondolom, hogy akik ma Magyarországon nem úznak demagógiát, azok az általános alapelvek leszögezésén túl nem sokat tudnak mondani, mert azt, hogy a szociális biztonság rendszer hogyan működhet, csak egy stabilizációs kormányprogrammal összefüggésben, annak részeként lehet meghatározni.

— Beszéljen arról, hogy milyen társadalmi, gazdasági rendszert képzel el?

— Piaci vegyes gazdaságra gondolok, amelyben a különböző tulajdonformák szabadon versenyeznek egymással. Ebben a gazdaságban a domináns tulajdonformát a magántulajdon különböző változatai jelentik. De hangsúlyozom, hogy a magántulajdon széles értelemben, az állammal szembeállítva értelmezem, s ez tartalmazza mind az egyéni, mind a részvénytársasági, mind a szövetkezeti típusú formákat.

— El tudja-e képzelni, hogy a közeljövőben Magyarország valóban semlegessé váljon?

— Ha arra gondol, hogy el tudom-e képzelni, hogy az új kormány — a szabad választások utáni első kormány — első nyilatkozatainak egyikében kihirdeti a magyar állam semlegességét és kilép a Varsói Szerződésből, akkor határozott nemmel válaszolok. Ha arra

gondol, hogy a következő évtized közepéig a Szovjetunióval folytatott tárgyalások részeként, valamint a Szovjetunió és a nyugati hatalmak közötti tárgyalások részeként és a Szovjetunió és más szövetségeseivel való tárgyalások eredményeként Magyarországot kiválthat a Varsói Szerződésből, erre igennel válaszolok.

— Sokan aggodnak a nyugati tőke, illetve annak hazai befektetése miatt. Mert ugye, a tőke soha nem önzetlen.

— A kérdés az, hogy a tőke beáramlása jó-e nekünk? Másképpen: a nyugati tőke befektetése elegendő termelékenységnövekedéssel jár-e ahhoz, hogy mindenki gyarapodjék, hogy a befektetők elvihessék profítjukat, s Magyarország még mindig jól járjon. Ha Magyarország nyugati tőkebefektetéssel is azon a szinten stagnálna tovább, mint ahol most van, akkor a nyugati tőkebefektetés az ország elszegényítésével járna. Ha azonban a tőkebefektetés következtében a termelékenység mondjuk a kétszeresére ugrik, s a többlet felét elviszi a befektető, de a másik fele megmarad nekünk, akkor nem károsulunk.

— Hanem jól jár a nemzetgazdaság.

— Pontosan, hiszen a belföldön maradó nemzeti jövedelem másfélszeresére nő.

— Végül arról kérdezném, hogy látja-e esélyét a békés átmenetnek, amely természetesen kompromisszumokat követel. Az Ön pártja hajlandó-e kölcsönös engedményekre? S mielőtt ezt kifejti, szóljon az SZDSZ tömegbázisáról is. Jó?

— Jelen pillanatban az SZDSZ-nek valamivel több, mint ötezer tagja és mintegy száz helyi szervezete van. Tavaly novemberben alakultunk ezer taggal. Idén júniusra lett kétezer a tagságszám, azóta gyorsul a növekedés... Természetes, hogy békés, megegyezéses átmenetre van szükség, ami kölcsönös engedményekkel, kompromisszumokkal jár. Ha nem így lenne, kiszámíthatatlan következményektől kellene tartani.

— Becsület szavára hisz a kölcsönös megegyezésben?

— Becsület szavamra!... A szabaddemokraták júniusban azzal ülték le a tárgyalóasztalhoz, hogy készek az engedményekre, s feltételeztük ezt a másik félről is. Július közepéig közismerten jól haladtak a tárgyalások, de akkor az MSZMP a közvetlen apparátusérdekeket érintő kérdésekben megmerevítette álláspontját... Azért nem írtuk alá a megállapodást, mert felakartuk hívni a figyelmet arra, hogy nem született átfogó egyezség, hogy az MSZMP úgy tett engedményt néhány területen, hogy nagyon fontos területeken teljesen elzárkózott a kompromisszumtól. Így fennáll a veszély, hogy nem többpártrendszerű demokrácia fog kialakulni, hanem lesz ugyan egy szabadválasztásokon alapuló parlamentünk, de ennek szuverenitását más, parlamenten kívüli hatalmak fogják korlátozni. Hogy mi nem írtuk alá, az nem az SZDSZ kompromisszum-képtelenségének, engesztelhetlenségének a következménye, hanem annak, hogy a másik fél lényeges kérdésekben nem mutatott hajlandóságot a kompromisszumra.

— Most pedig következik a címben már feltett kérdés...

— Hogy én mire vagyok kíváncsi? Szívesen olvasnék lapjukban Bulányi György piarista szerzetesről.

V. Horváth Mária

A legfőbb cél, hogy az emberek ne szenvedjenek

Kelj fel és járj!

Szegheő úrral beszélgetek. A helyszín Budapest. A Mozgássérültek Szövetségének tornatermében vagyunk, illetve az előtérben. Körülöttünk hűs, harminc várakozó. A csodára várnak.

Iluska nénit megmentette az Isten

— *Mióta foglalkozik érzéskületekkel?*

— 25 éve. Valamikor néhány évig a mentőskönel voltam gépkocsivezető, ott találkoztam először ezzel a betegséggel.

Volt egy alapelvem, mely szerint lehetetlenség nincsen, csak tehetetlenség. Nézttem, mint mentős, az érzéskületeket, vágott lábakkal. Nem tudtam megérteni, vajon miért nem lehet ezt a kórságot meggyógyítani, csak amputációval. 25 évvel ezelőtt a rekonstrukciós műtétek ugyanis még nagyon ritkák voltak. Elkezdtem foglalkozni az érzéskülettel. Anatómiával, a betegség tüneteivel.

— *Csak úgy, hobbiból?*

— Igen. Az első betegem a nagynéném volt, akinek mindkét lábát combközéptől amputálni akarták, érzéskületes diagnózis miatt. Nekem aztán sikerült őt meggyógyítani. Az orvosok meg azt mondták, hogy Iluska néni, magát az Isten megmentette! A következő 20 évben egy-egy beteget kezeltem eredményesen, közben pedig kísérleteztem, fejlesztettem a műszerparkot. 1984 januárja óta pedig rendszeresen és folyamatosan foglalkozom érzéskületekkel, gyógyítom őket.

Vigyázat, feltaláló!

— *Mi az eljárás lényege?*

— Akusztikus hullámokkal csökkentem, illetve megszüntetem a szűkületet. Egy biokémiai folyamat eredményeként az érelzáródás elmosódik. Egy képlet és egy korrekciós táblázat segítségével mindenkit személyre szóló rezgésszámú frekvenciával kezelek. Meghatározott intenzitással, meghatározott ideig. E három tényező hatására szűnnek meg az érzéskületes tünetei úgy 60–80%-uknál. Hogy ez milyen eredmény, döntse el más. Mindenesetre, ha a beteg azt mondja, hogy nem műteti magát, mert nem fáj a lába és tud járni, akkor vajon ez mi, ha nem gyógyulás?

— *Mihez kezdett ennek a tudásnak a birtokában?*

— Először a MÁV Rendelőintézet érgondozó főosztályán dr. Tóth Emil főorvos úr vett pártfogásba. Elég sok veszélynek volt ezért kitéve, de csak megmaradt az állásában! A MÁV kórházban történt kísérletes vizsgálatok eredményeként 17 betegből 13-nál tartós javulás mutatkozott. A mikrocirkulációs vizsgálatok is azt bizonyították,

hogy itt történik valami a kezelés hatására.

Három a magyar igazság

— *Ezután mi történt?*

— Az angiológiai társaság új kísérletes gyógykezelést szervezett a BM Korvin Ottó Kórházában. Kérem, ott a kórházban történtek a javulások! Ezek után az eredmény mégis az lett, hogy ez a gyógymód teljesen hatástalan, alkalmatlan, a keringést sem nem növeli, sem nem csökkenti. Közben hozzájutottam a kórház mérési eredményeihez és ezzel az adathalmazzal elmentem dr. Eöry Ajándok kandidátus úrhoz. Ő ugyanazokból az adatokból megállapította, hogy a betegek 60–80%-ánál mutatható ki javulás. Ha ilyen ellentmondásos a dolog, csináljunk már egy harmadik próbát!

— *Ez megtörtént?*

— Nem. Senki sem állt szóba velem. Mindig csak az Egészségügyi Tudományos Tanács állásfoglalását hirdették, akik viszont a MÁV Rendelőintézet vizsgálatára alapoztak.

A holland meg a negyedik

— *Ekkor mihez kezdett?*

— Nem hagytam abba a gyógyítást, folytattam tovább a tornateremben. Innen indultam aztán 1989. február elsején Hollandiába.

— *Hogy került oda?*

— Volt egy betegem, aki egy nagyon súlyos műtét előtt állt, de idejött hozzám és meggyógyult. Ma is kitűnő állapotban van, néha eljön ellenőrzésre. Igen ám, de ennek a hölgynek volt egy holland rokona, aki itt járt Magyarországon. Csodálkozva tapasztalta, hogy a szegény rokon, aki eddig járni is alig tudott és borzalmas görcsei voltak, kitűnő egészségnek örvend. Ezt csinálják az egész országban? — kérdezte a holland. Nem, de hogy, csak a Szegheő úr csinálja, de vele is folyton akadékoskodnak. — válaszolta a betegem. Ó, hát akkor ebből üzletet kell csinálni!!!

Mármint odakint

Ez a holland egyébként egy természetgyógyász. Elkezdődött a levelezés, szerződés, kikötési pontok, satöbbi. Lényeg az, hogy kijutottam Hollandiába három és fél hónapra. A szerződésben volt egy olyan kikötés, hogyha bizonyos százalékot nem teljesítek az eredményes gyógyításban, akkor nekem kell kártérítést fizetni. A holland fél aztán írásban elismerte, hogy a beteglétszám 80 százalékánál mutatható ki javulás.

— *Hány embert kezelt?*

— Negyvenet. Akadt közöttük olyan, aki amputáció előtt állt, aztán volt nagyon súlyos karotiszos is, akinek se nappala, se éjjele nem volt a fájdalmak miatt. 60 kezelés után ez a

karotiszos boldogan elment. Nem azt mondom, hogy meggyógyult, de hogy a panaszai megszűntek, az biztos. Hát ha ez nem gyógyulás, akkor micsoda? Emlékszem, itt Magyarországon mindig azt mondták, hogy valami pszichés alapja lehet az én gyógyításomnak. Ha ez így van és ez tényleg pszichés hatás, akkor nem az érsebészeknek kell az érzéskületekkel foglalkozni, hanem a pszichológusoknak, meg a papoknak. Ők értenek a lélekhez, nem a sebészek! Ha placebóval, kockacukorral is meg lehet gyógyítani valakit, akkor miért nem használják? A legfőbb cél az, hogy az emberek ne szenvedjenek!

Minden eladó

— *Az Ön eljárása tehát sikeresnek bizonyult Hollandiában. Mi lett ennek az eredménye?*

— Eladtam a találmányomat a holland félnek. Nem az egész földkerekségre, hanem a Benelux államoknak, és bizonyos korlátozásokkal Svájcnak és Ausztriának.

— *Ezekben az országokban az Ön eljárásával megkezdődött a gyógyítás?*

— Megkezdődhet. Ha a holland fél üzleti számításai úgy jönnek ki jobban, akkor akár tömegesen is. Kint egészen másként mennek ezek a dolgok. Masmilyen rendszerű ugyanis a betegbiztosítási rendszer. A kezeléseket a biztosító állja, és ez még mindig olcsóbb neki, mint az amputáltak járadékát fizetni.

Kettős vak rendszerrel

— *Az Ön találmányát megvásárolták Hollandiában. Mi történt ezután itthon?*

— Május 31-én írtam egy beadványt, bizonyító erejű dokumentumokkal felszerelve dr. Csehák Judit szociális és egészségügyi miniszter asszonynak. Gondoltam, most már csak történik valami! Tőle nem érkezett válasz. Viszont éppen a napokban kaptam az Egészségügyi Minisztériumból egy levelet.

„Tisztelt Szegheő Miklós!

A „Capillaris érzéskületes pneumatikus frekvenciával való gyógyítása” megnevezésű eljárással kapcsolatban a Szociális és Egészségügyi Minisztérium az alábbi állásfoglalást alakította ki:

A kettős vak rendszerrel végzett vizsgálatok nagy biztonsággal megállapították, hogy a kezelés az obliteratív verőérbetegségben szenvedő betegek kezelésében hatástalan, az alsó végtagok vérellátását objektíve nem növeli és nem csökkenti. Figyelembe véve azonban azt, hogy az eljárásnak káros hatása nincs, alkalmazásának megtiltása — a korábbi állásfoglalásokban foglaltakkal megegyezően — nem indokolt.

Tekintettel arra, hogy Ön, mint feltaláló a kezelés „kódját” nem hajlandó kiadni, és ragaszkodik ahhoz, hogy a kezeléseket maga végezze, valamint, hogy a laikus közvélemény igényli az eljárás alkalmazását, engedélyezem annak, mint gyógyhatású eljárásnak orvosi felügyelet nélkül történő alkalmazását a következő feltételekkel:

1. A készülékkel kezelték rendszeres, a kezeléssel párhuzamos érsebészeti kontrollvizsgálatát a feltalálónak kell megszerveznie.

2. A kezelésekről készített pontos dokumentációt, az ahhoz csatolt érsebészeti kontrollvizsgálati eredményekkel évente (legközelebb 1990. október 1-én) a későbbiekben kijelölt érsebészeti szakértői bizottságnak be kell mutatni.

Felhívom figyelmét, hogy a fenti állásfoglalás egyedi érvényű, precedensül nem szolgálhat.”

Budapest, 1989. szeptember 11.

Dr. Csaba Károly sk.
főosztályvezető

Vákuum van

— *Ön eladta a találmányát külföldön. Gondolom, anyagilag nem járt rosszul. Most már itthon is pénzt kér a kezelésért. Gyógyíthat is. Miért harcol akkor?*

— Az első évben ingyen gyógyítottam mindenkit. Az igaz, hogy ma nálam 100,— forintba kerül egy kezelés, de 1985-ben is ennyi volt. Pedig azóta emelkedtek az árak, így a költségek is! Hazánkban egyébként 400 ezer érzéskületes ember él. Én az engedélyem alapján 150–200 beteget tudok ellátni egy évben. És a többi? Tudja, hány olyan ember van, akit nem tudtam felvenni és azóta már műtötték a lábát, vagy amputálták? Az lenne a végső cél, hogy olyan kísérletes gyógykezelést folytassak le, ami által az egészségügy általános gyógymóddá fogadná el ezt az eljárást. Ide az ország minden részéből jönnek óriási költséggel, mert hiszen itt hónapos szobákat kell bérelni hozzá. Azt szeretném, ha mindenki ott részesülhetne ebben a gyógyzóban, ahol lakik. Ennek nemcsak egészségügyi, hanem költségvetési vonzata is van. A rengeteg leszálalékolt, a betegágyfoglalás, a költségigényes műtétek. Ezeknek legalább egy része megtakarítható lenne. Ezt országos szinten vajon miért nem lehet megvalósítani? Hol élünk akkor? Bizonyítsanak kérem! De még vitatkozni sem vitatkoznak velem. Én a sajtóban nyilvános vitát nemhogy engedélyeztem, hanem kértem. Vitatkoznak le a porondról! Itt tartunk, kérem. Vákuum van. Légüres tér.

Szücs Imre

Zeusz missziója

Régen úgy mondták volna, jókedvében formálta a Teremtő. Ma eszébe sem jut senkinek kérdezni, miért nevezik barátai Zeusznak. A 13. századig visszavezetett lengyel őstől nemcsak nevét kapta, utánozhatatlan belső tartását is. A konok kitartás talán a székely családból való, a harmóniára törekvés, a művészethez kötődése pedig a gyermekkori környezet üzenete. Zahoránszky Ferenc az első magyar magán műkereskedő, az Olympos Galéria tulajdonosa.

— A feleségemmel együtt a mitológia a szenvedélyünk. Más értelemben az Olympos-csúcsot, a tökéletesség felé gravitálást jelenti.

Termetével, karizmatikus egyéniségével valóban a görög főistent idézi. Különös világba vezet, amikor a kecskeméti galériáját mutatja be. Meghiit, intim környezet néhány négyzetméteren, sűrű fröcskölt falakkal, sejtlenes mennyezeti világítással. Minden az alkotásoknak rendelődik alá.

Minden hónapban kiállítás nyílik itt, valamelyik ismeretlen festő mutat-

kozhat be. Ottjártunkkor éppen egy fiatal francia, Raymond Poisseaneau forró narancs, vörös színei töltik be a teret. De körbejárva sok eltérő stílus és irányzat megjelenik a képeken, kisplasztikákon. Minden rétegnek nyújtani kell valamit úgy, hogy egy bizonyos szint alá ne adja az ember. Ez olyan felfogást feltételez, amelyik fittyet hány a hivatalos mércének, egyenlő esélyt teremtve az úgymond futtatott művészek és az agyonhallgatottak számára.

Zahoránszky Ferencet nem érdekli a művészeti alap-tagság, a díjak, a maga belátása szerint választ. Mindent be kell fogadni, ezért nem lehet jó műkereskedő a festőkből, művészekből, állítja. A Munkácsy-díjas Mészáros Mihály, Pálffy Gusztáv mellett a 60 évesen ecsetet fogó szegedi naiv festő Bertus Terézia tisztaságával, egyszerűségével megragadó képei, a Kerényi nevű művésztől egy évig tanult Balogh Erzsébet tájképei, vagy a Zürichben nemrég nagy sikert hozott Szathmári Piroska munkái, ezt az elfo-

gultalan nyitottságot igazolják. Nem lehet a művészet elefántcsonttornyába visszavonulva azon siránkozni, hogy milyen kevesen értik és igénylik az igazi kultúrát. Ha a művészet, a szépség a hétköznapok részévé válik, akár egy funkcionálisan vásárolt, mondjuk a szoba hangulatához illeszkedő képpel, akkor már történt valami. Ritkán hallott érvelés, vagy inkább hitvallás. Az országban Pécsen, Budapesten, Siklóson, Hévízen, Nagyvácsnyban, Kalocsán, a balatonfüredi Jókai-villában és a napokban a Pintér-művekben bemutatott, árusított alkotások ezt a szellemet tükrözik. Hogy mennyire éri meg egy megélhetésében veszélyeztetett, identitásában megingatott társadalomban művészeti portékával kereskedni?

— Ha én meggazdagodni szerettem volna, akkor nem festményekkel, szobrokkal kereskedem, hanem ezeken a helyeken éjjeli lokált nyitok, vagy zöldségesnek állok. Ez egy szenvedély, ami pontosan tudom, hogy csak külföldi galériákkal együttműködve tud talpon maradni. Most Zürich, Torontó, Sydney felé tájékozodom elsősorban, ahol magyar kolóniák élnek. De nem lehet senkinek illúziója, itt is a tanyát, a pusztát, a csikóst, a nosztalgikus hangulatot keresik. A külföldi kétségkívül pezsgőbb üzleti remények mellett eszébe sem jut az

otthoniak bezárása. A vendégeknyven gyakran szerepel a bejegyzés: melyik képet venné meg a látogató, ha lenne pénze... Jóllehet, ma másra költenek az emberek. Ez azonban Zeusz missziója és nem adja könnyen magát.

Örülnek tartották, amikor feleségével, Borza Verával 1974-ben letelepültek a homokpusztára. Öt év a tanyán petróleumlámpával, kútról hordott vízzel és csodálatos emberek között. Az egykori kutatómérnök disznót hizlalt, Borza Vera pedig hihetetlenül aprólékos, finom vonalakkal szőtt, mélységes belső harmóniát sugalló képeit rajzolta. Ma is Bócsán, az apró romantikus házat kinőve két fiukkal, a felújított paplakban élnek. Ide járnak a környékeliek, bármilyen gondjuk, hivatali elintéznivalójuk legyen.

— Misszióknak tartottam, hogy megnyerjem a fiatalokat, az iskola után jöjjenek vissza, ne néptelenedjen el a környék.

Sorolja a terveket, a több megyét átfogó, pusztai embereknek szóló Tanyakürt lapot, majd a nagyobb vállalkozást jelentő Kulturális, Művészeti, Sajtó- és Reklámügynökség ötletét... Biztos vagyok benne, hogy megcsinálja. Úgy, hogy közben nem ejti el az orvsnál, hivatalokban segítségére szoruló pusztaiak sorsát.

Takács Zsuzsa
Kapfinger András felvételei

Aki legyőzte Al Caponét (színes, szinkronizált amerikai film 1987)

Írta: David Mamet. Kép: Stephen H. Burum. Zene: Ennio Morricone. Szereplők: Kevin Kostner (Eliot Ness); Sean Connery. (Jim Malone); Robert De Niro (Al Capone). Történet: 1931-ben Al Capone csilága a zeniten ragyog. Hála a szesztilalomnak, korlátlan ura lett Chicagónak. Ügynökei mindenhová beférkőztek, s lekötöztetettjeivé tette még a rendőrség képviselőit is. Aki nemet mond neki, halál fia. Groteszkül nagyra nőtt hatalmát azonban megsokkolja a szövetségi kormány, s kiküld egy agilis nyomozót. Elliot Ness a tiszta munka híve, előírászerűen jár el. Külön nyomozócsoportot alakít, hogy kelepébe csalja Al Caponét. Hogy sikerül-e neki, azt megtudhatják a filmből, melyet a MOKÉP forgalmaz.

A magányos zsaru

(színes, fölratos francia film 1987)
Írta: Jacques Deray, Simon Michael Kép: Jean-Francois Robin. Zene: Danny Shogger, Andy Caine. Rendezte: Jacques Deray. Szereplők: Jean-Paul Belmondo (Stan); Michael Creton (Simon); Jean-Pierre Malo (Schneider).

FILMBEMUTATÓK

Történet: Stan és Simon, a két jóbarát már éppen a visszavonuláson gondolkodik, mikor figyelmesek lesznek egy régóta körözött rablógyilkosra. Nemhiába dolgoznak évtizedek óta a rendőrség kötelékében, sutba vágják álmaikat és a fickó elfogására készülnek. Csakhogy Schneider is résen áll: leteríti Simont, majd kerekedik. Stanra marad elhunyt társának kisfia és a bosszú. A derék felügyelő széttepi földmondólevelét, és fölveszi a szívós küzdelmet Schneiderrel. Két év telik el, majd híre jön, hogy a gyilkos ismét Párizsban tartózkodik. Stan nyomban kutatni kezd utána, ám csak zsarolással tud a fickó nyomába eredni. Ekkor kezdődik az izgalmas hajsz, melynek téje a nyomozó és a kisgyermek élete.

Jézus Krisztus horoszkópja

(színes magyar film 1989)
Írta: Hernádi Gyula Kép: Kende János. Rendezte: Jancsó Miklós. Szereplők: Básti

Juli, Cserhalmi György, Bánsági Ildikó, Udvaros Dorottya, Bálint András, Gálffi László, Kozák András, Aigner Szilárd.

Történet: Rendkívül nagy időjárás-változás periódusa kezdődött el — mondja a filmbéli meteorológus, s aligha kétséges, hogy a metaforikus megállapítás a történelmi klímaváltozásra utal. A történelemben az ilyenfajta klímaváltozásoknak egyszerre oka és okozata a fölbolydult világrend, a káosz, az emberi lét egészét deformáló értékzavar.

A Jézus Krisztus horoszkópja nem kevesebbre vállalkozik, minthogy ezt a világállapotot leképezze és megnevezze. A krimiszzerűen fölfűzött cselekmény építőgátlának közös nevezője az érvénytelenség.

A mű egyetlen bizonyossága a forma. Jancsó ezúttal is meglepő és hatásként magával ragadó látványrend öntőformájába parancsolta a lét kizökkentettségét.

Idegen test (színes, szinkronizált angol film 1985)

Írta: Roderick Mann regénye nyomán: Celine La Freniere. Kép: Ronnie Taylor. Zene: Ken Howard. Rendezte: Ronald Neme. Szereplők: Victor Bannerjee (Ram Das); Warren Mitchell (I. Q. Patel); Amanda Donohue (Susan).

Történet: Ram Das egy kalkuttai garniszállóban dolgozik éjszakai munkásként. Ezt az éhberért végzett munkát is elveszti, így a szegény és ártatlan fiúnak nem marad lehetősége a megélhetésre sem. Nagyon megőrül, mikor hamis papírokkal Angliába hajózik, a szüleitől lopott pénzen. London, a távoli paradicsom korántsem olyan vonzó közletről. Ram minduntalan rasszista korlátokba ütközik. Munkanélküliségét csellengve figyel el egy utcai balesetre. Az alétlen heverő áldozat oly igéző, hogy cselekvésre szánja el magát. Orvosként mesterséges légzést alkalmaz a csinos manókenen, majd hazakíséri. Susan megígéri, hogy segíti a doktor további munkáját. Ram nagybátyja is segíti őt, így hamar berendeznek egy rendelőt. Az új indiai csodadoktor neve hamarosan ismertté válik a felső tízezer körében, mígnem a miniszterelnök is nála gyógykezelte magát. Am egszter be kell vallani mindent...

DÖBBENET

Mikor megláttam a negatívokat, megborzongtam. Iszonyatos döbbenet vett erőt rajtam. Ó volt az. Volt? Szörnyűsége valóság: van! Mint lábatlan Gólem-szellem nehézkesen feláll, lenyom, fullaszt... Levegőt! — kiáltanék. Levegőt... Nem! Nem lehet, hogy ez a levegő, melyben zsendülő hajtások friss szeleket lengetnek, nem, nem lehet, ne lehessen!, hogy ez a levegő feltáplálja őt!

CZS—

Kései verbunk

Az öntőforma eltörött,
darabjait szerteherdták.
Szürke kis ólomkatonák
a toborzót rendre ropják.

Verejtékcsöppjük oly nehéz,
de a táncban nincsen mérték;
mesés, keleti szónokok
muzsikás üdvük ígérték.

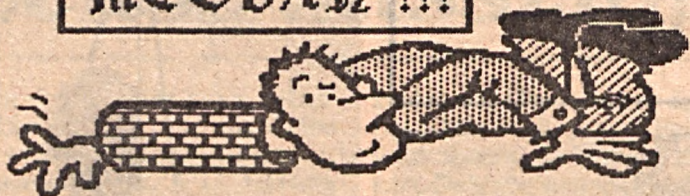
Bokázva döngnek, inganak,
nyakukban a régi fegyver,
dalolnak: „mindig töltve lesz”,
és forognak égi kedvvel.

Dübörgő táncban vékonyul
hamuszín ruhájuk ólma,
s nincs, aki újra öntené,
mert sehol az ősi formá.

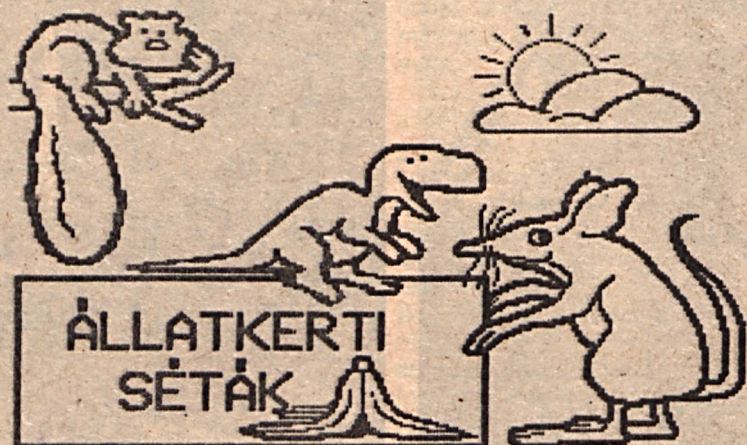
Gacsályi József

A képeket készítette:
Szigeti Péter

MEGVAN !!!

Az 505.sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet és Szakközépiskola KÖZMŰVELŐDÉSI STÚDIOJÁNAK REJTVÉNYE

ÁLLATKERTI SÉTÁK

Hány állat neve szerepel az alábbi képrejtvényben?

DUC

DUC

DD

O

A megfejtések legkésőbb kedden adják postára nyílt levelezőlapon a 7101. SZEKSZÁRD Pf.:23 címre.

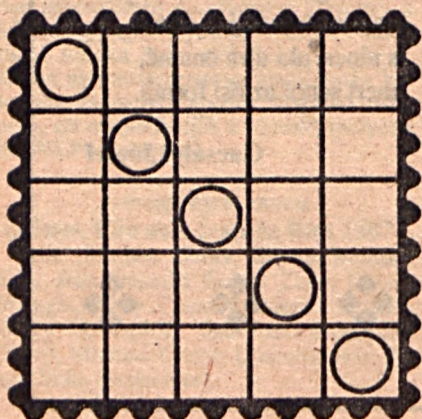
Írják még rá: **505-MEGVAN!**

E heti nyerteseink:

- Molnár Ferenc, Somogyfajsz
- Both Aniko, Tolna
- Farkas Ágnes, Komló
- Martinák László, Budapest
- Budai Ottó, Szentgotthárd

A nyereményeket postán küldjük el!
*****

Három kis fejtörő

1. Egy magyar zeneszerző nevét adják ki a helyes sorrendben felhasznált nevek: Ágnes, Ervin, Lehel, Miksa, Orbán.

2. A szótöredékekből álló négyzetek egy Ady-vers címét rejtik.

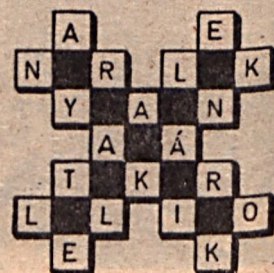
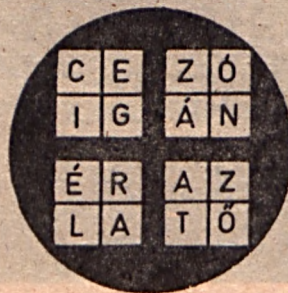
3. Ha helyes irányban összeolvassuk a betűket, bölcsőbbek leszünk egy közmondással.

1+2+3=?

Kutya	Első-pörni	Jegyzetnél Szemnévmas	Tordel, szeletel Foszfór	Takar N. T. E.	Elad
2		1			A
Csemeték	L. N.	3	Jugo város Ciprusi politikus	Napszak Oka-betűi	
Szinpardon nyelvből követ el		Nagy Tamás	Neves kenus (János)	Lám Kevért rag!	
Festő v. (Sándor)			A N		Satnya
Csigavonalban halad				Tett-angolul Korhol	
Olasz államfő Göti István	Liter N. K.		Vissza-fűtő- anyag	Tagadó- szó Romai B	
			Tonit		
Zseb-hajtóka Fényes már			Olasz város Jugo város		
	F. K.			Bolgar völ. locista	
Létezik Milyen módon		Japán elő- torpedó		Reszke- re osztik Hajlato	
Belga autójel Kötőszó	Igazi névén Kínai uralkodó család v. Hamis			Cs. énekes (Karel)	
				G. S. H. Követ	
E napig			Elő- idező		
Meg-csinál Ezüst				Szem- névmas Szeret- né	L
	Arsén Zrínyi Miklós		Olasz város		
Hajtsa!			Kiej- tett betű	Skoda autók betű- jele	
			GY Jegyzet- nél Tör- betűi		
Távozik Nevelő	Kiej- tett betű	Szamos		Igen - oroszul Szem- névmas Kutya- hár	
Kitar- tón			Halfajta Román autójel		Méter
					A

1+2+3=?

Beküldendő — legkésőbb szerdáig — az 1+2+3 megfejtése szerkesztőségünk címére. A helyesen megfejtők között könyvtalványokat sorsolunk ki.
E heti nyerteseink: Farkas István Komló, Borbély Imréné Keszőhidegkút, Németh László Szombathely, Ács Tibor Kazincbarcika, Kocsis Károly Budapest.

Rádió, televízió

Szombat

KOSSUTH RÁDIÓ

8.30: Családi tükör. 9.05: Színes népi muzsika. 10.05: Ismét — a javából 12.30: Kontinensek, számtó-
röldek. Magazin a világ mezőgazdaságáról. 13.00: Klasszikusok délidőben. 13.49: Énekeljünk együtt!
14.20: Mindennapi irodalmunk. 14.50: Rossini: Semiramis — Semiramis áriája az I. felvonásból. 15.00: A világlíra gyöngyszemei. Lemontov versei.

Középhullámon:

15.10: Új Zenei Újság.
URH-sávon:
15.10: Közvetítés a Vasas—Veszprém, a Pécsi MSC—Tatabánya és a Debreceni VSC—Csepel bajnoki labdarúgó-mérkőzésről. 16.00: 168 óra.

Középhullámon:
17.30: Táncházasok Bonyhádon. 18.45—19.10: Szemle. Találkozás hetilapokban és folyóiratokban.

URH-sávon:
17.30—19.10: Közvetítés a Videoton—Ú.Dózsa, Ferencváros—Békéscsaba és a Siófok—Haladás bajnoki labdarúgó-mérkőzésről.

19.15: Az Ifjúsági Rádió bemutatója. Másik világ. Inkei Kálmán hangjátéka. 20.08: A nemzet hegedűse: Reményi Ede. 21.00: Cigányfólkór magazin. 21.45: „Hajszálgyökerek”. Sorsok Világos után. 22.10: Sport-híradó. 22.25: Európa hangversenytéméből. A Bajor Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye.

PETŐFI RÁDIÓ

8.08: Népszerű muzsika — világhírű előadók. Juliette Greco énekel, a Caravelli zenekar játszik. 8.40: Ot kontinens hét napja. 9.05: Hétvége a Mácsai családnál. 10.30: Tánckor fűvészekarra. 11.05: Bemutatjuk Anderson—Brunford—Wakeman—Howe együttes 1989-es albumát. 12.10: Jó ebédhez szól a nota. 13.05: Daráló. Folytatásos ifjúsági történet. 13.35: Hangok és visszhangok. 14.00—16.55: Magunkat ajánljuk. 14.00: Színről színre. 14.45: Névföldül. Vágó István játéka. 15.05: Szántó Tibor portré. 16.00: Látogatás a múltunkban. 17.05: A hangszerekből könnyűzenei újdonságai. 17.30: Szerelmesműsor. 18.30: Slágerlista. 19.05: Tip-top parádé. Az ABBA együttes felvételeiből. 19.44: A Rádió Dalszínháza. A császárszínház. Közben 21.05: Vidám vers-összeállítás. 21.34: Az operett-közvetítés folytatása. 23.15—0.14: Noktürn. Éjszakai cseregyes Jency Zoltán zeneszerzővel és Radnóti Sándor irodalomtörténéssel.

BARTÓK RÁDIÓ

8.19: Új kompakt lemezekből. 9.00: Látogatás a Hamburgi Operában. 10.00: Hangfelvételek felsőfokon. 11.15: A kamarazene kedvelőinek. 12.05: Anna Moffo operánál énekel. 12.30: Follow me! Angol társalgás kezdőknek. 12.45: Kommt mit! Alapfokú német társalgás. 13.00: Kívánság-műsor szombaton. 14.00: Zene korabeli hangszereken. 14.55: Országok, títák népzeneje. 15.05: Lemezbörze helyett. 16.05: Kapcsoljuk a 6-os stúdiót. Kb. 16.45: Minitűrkör zongorára. 17.00: Budapesti Művészeti Hetek. Balassa Sándor: A harmadik bolygó. 18.00: Haydn: D-dúr vonósnégyes Op. 20. No.4. 18.31: Nagyapám, Richard Wagner és dédapám, Liszt Ferenc... IX/7. 19.05: Barokk zene. 20.30: Mindennapi irodalmunk. 21.30: Operaszínek. 21.43: Dohnányi Ernő művésze. 22.33: A démon. Keleti rege. Lemontov költeménye rádióra alkalmazva. 23.30: Niels-Henning Orsted Pedersen dzsesszkvartette játszik.

TV1

9.00: Képzőművészet. Tévétoma gyerekeknek. 9.10: Az élővilág egysége. Amerikai ismeretterjesztő filmsorozat. 9.25: Ász. 10.25: Mi-tu-ház. 10.35: A korona ékköve. Angol tévéfilmsorozat. 11.30: Magazin cultural. 12.00: Képzőművészet. 15.10: Képzőművészet. 15.15: Utazás Enrico bohóccal. Osztrák—magyar koprodukció. 15.45: Fent és lent. Angol dokumentumfilm. 16.15: Savaria '89 Nemzetközi Tánctáncverseny. 17.00: Betűreklám. 17.05: Híres magyar alma mater. 17.45: Mozgó Képek. 18.00: Reklám. 18.05: A nap lovagjai. 18.50: Nekem ne lenne hazám? Egy operatőr honismereti sorozata. 19.05: Reklám. 19.10: Esti mese. 19.20: Reklám. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Zenélő filmcokk. Flashdance. Amerikai zenés film. 21.35: Reklám. 21.40: Panoptikum. Tévéműsor. 22.40: Nemzetközi műkorcsolyázó verseny. 23.40: Híradó 3.

TV2

14.00: Képzőművészet. 14.15: TV2. 15.00: Szép hangok öszöne. Angol filmsorozat. 16.26: TV2. 17.00: TV2. 17.15: Melyiket a három közül? Játékos vetélkedő. 17.45: TV2. 18.00: Telesport. 18.25: Gyerekeknek! 18.49: TV2. 19.00: Székütnék el Afrikából Angol tévéfilm. 19.52: TV2. 20.00: Rockstudió. 20.40: TV2. 21.00: Híradó 2. 21.20: TV2. 21.30: Minden mindegy Jakab meg a gazdája. Francia tévéfilm. kb. 22.40: TV2. Napzárta.

SKY CHANNEL

7.00: Visszaszámlálás. 8.00: Mókagyár. 12.00: Frank Bough világa. 13.00: Jameson hete. 14.00: Amerikai birkózás. 15.00: A bionikus nő. Amerikai kalandfilmsorozat. 16.00: Brit ötvenes slágerlista. 17.00: Eurosport.

SUPER CHANNEL

7.00: Szuperkölykök. 11.00: Egyveleg. 15.30: Nagy völgy. Westernsorozat. 16.30: Dick Powell szín-

háza. 17.30: Coca-Cola Eurochart. 18.30: Ultra sport. 20.30: Biliárd. 21.30: Fekete-fehér klasszikus filmek. 22.50: Science-fiction-filmek. kb. 0.30: Egyveleg. 2.00: Műsorzárás.

TV5

12.00: Felfedezések. 13.00: Hírek. 13.15: TV5-klub. 13.30: Sport és szabadidő. 14.30: A rasszizmus az ezredforduló hajnalán. Filmsorozat. 15.30: Könyvmagyarázat. 16.00: Hírek. 16.05: Pillantás a kultuszok mögé. 17.00: Éjszakai rakomány. 17.35: A Carabine dosszié. 18.00: A világ állatai. 18.30: A szabadság gyermekei. Filmsorozat. 19.00: Québec francia szemmel. 19.30: Hírek, időjárás. 19.40: Marie, Marie. Filmsorozat. 20.30: Kőrözés. 22.00: Tv-híradó, időjárás. 22.30: A forradalom alszoknyái. Filmsorozat. 0.00: Komolyzene. 0.35: Műsorzárás.

SAT1

7.00: Jó reggelt a SAT1-gyel! 9.00: Hírek, időjárás. 9.05: Batman. Vigjátéksorozat. 9.30: Gazdasági fórum. 9.55: Pénzügyi öleték. 10.05: Tévéből. 10.30: A vasfarcos férfi. Angol kalandfilm. 12.15: A Flinstone család. 12.40: Mister Ed. Vigjátéksorozat. 13.05: Öleték állatbarátoknak. 13.15: A mi kis farmunk. Kalandfilmsorozat. 14.05: Rézlakodalom. NSZK filmvígjáték. 15.55: Az arany lövés. 16.05: Utazási magazin. 16.30: Hírek, időjárás. 16.40: Las Exit to Brooklyn. NSZK dokumentumfilm. 17.35: Öleték autósoknak. 17.45: Műsorlevezetés. 17.50: A Colbyk birodalma. 18.45: Híradó. 19.00: Videóújdonságok. 19.30: Batman. Vigjátéksorozat. 19.55: Időjárás. 20.00: MacGyver. Krimisorozat. 20.55: Hírek. 21.00: A vörös kalóz. Amerikai kalózfilm. 22.50: A nap hírei, sport, időjárás. 23.00: Ballada egy fegyveresért. NSZK—olasz westernfilm. 0.30: Műsorlevezetés.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

1. műsor: 8.45: Műsorismertetés. 8.50: TV-naptár. 9.00: Válogatás az iskolai programokból. 10.30: Elmulasztották — nézzél! 14.20: Műsorismertetés. 14.25: Egészségügyi tanácsadó. 14.30: Játékfilm gyermekeknek. 16.00: Hét TV-nap. 16.45: TV-napló I. 17.00: Népzenei műsor. 17.30: Drámasorozat. 18.30: YU együtt. 19.15: Időjárás. 19.18: Rajzfilm. 19.30: TV-napló II. 20.05: A mai sport. 20.15: Ne rohanj a vállás vesztébe. Amerikai játékfilm. 22.20: TV-napló III. 22.35: Rádióprogram. Éjszakai műsor. Vámpírok bálja. Amerikai játékfilm. 1.05: Hírek. 1.10: Műsorlevezetés.

2. műsor: 7.20: Műsorismertetés. 7.25: TV-naptár. 7.30: Tudományos ismeretterjesztő sorozat. 10.00: Hogyan legyünk együtt? 13.00: Rádióprogram. Éjszakai műsor ism. 14.30: Színházi közvetítés gyerekeknek. 15.00: Sportprogram. 19.30: TV-napló. 20.15: Zenei est. 21.45: Hírek. 21.50: A kultúra berkeiből. 22.20: Sportszombat. 22.40: Műsorlevezetés.

Vasárnap

KOSSUTH RÁDIÓ

8.30: Énekszóval, muzsikával. 9.00: Húszas stúdió. Gyermekműsor. 10.05: Örökzöld dallamok. 11.00: Gondolat-jel. 12.15: Harminc perc alatt a Föld körül. Nemzetközi magazin. 12.45: Az igazság képviselője. Cserhalmi Imre jegyzete. 12.55: Rádióton korongok. 13.20: Az élő népdal. 13.30: Szonda. Tudományos magazin. 14.10: Művészlevezetés. 15.05: Budapesti Művészeti Hetek. Isteni színjáték — „A Paradicsom” 3. — befejező — rész. 16.05: Szimfonikus zene. 17.00: Jelenidőben — a káderfóliákról. 17.30: Muzsikáló nagyvilág. 18.40: Remekírók hangszalagon. 18.43: Jókai Mór regénye rádióra alkalmazva — 1. rész. 19.50: Három szólamban. Zenéről beszélget Batta András, Komlósi Katalin és Kovács Sándor. 20.50: Világújság. Verseit elmondja: Somlyó György. 21.05: Népdalok. 22.15: Mi a tükör? Hans Hopf tenorista művésze. 23.00: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek.

PETŐFI RÁDIÓ

7.05: A római katolikus egyház félfőrája. 7.35: Vasárnapi orgonamuzsika. 8.05: Budapesti Művészeti Hetek. Csupa boszorkányság. 8.47: A Magyar Rádió és Televízió gyermekkönyv Szokolay Sándor műveiből énekel. 9.05: „Az élet megy tovább”. Zenés portré Yves Montandról. 10.00: 25 éves a Vasárnapi koki. 11.10: Vasárnapi koki. 12.05: Jó ebédhez szól a nota. 12.55: Tudósítás az MTK VM—Rába ETO bajnoki labdarúgó-mérkőzésről. 13.05: Mikrofon-proba. 14.00: Budapesti Művészeti Hetek. Paganini zenőg húrjai. Béres Attila hangjátéka. 14.38: Két esti Hold. Frederico Garcia Lorca versei. 14.52: Johann Christian Bach: F-dúr szonáta. 15.05: Tászkarádió. 16.00—21.00: Poptarisznya. 21.05: A kolarádobogár. Rákossy Gergely regényének rádióváltozata. 21.29: Társalgó. 22.24: Dzsessz a 80-as években. Peter Erskine felvételeiből. 23.15—0.14: Örökzöld filmmelódiák.

BARTÓK RÁDIÓ

8.13: Komolyzenei kívánság-műsor. 10.05: Új Zenei Újság — ism. 10.50: Eszperantó híradó. 11.00: Új lemezekből. 12.05: Az Új lemezekből c. műsor folytatása. 13.00: Kis magyar néprajz. 13.05: Szemle. Találkozás hetilapokban és folyóiratokban — ism. 13.30: Háry János. Rézletek Kodály Zoltán daljátékából. 14.10: Gitármánia. Brad Gillis és Jeff Watson felvétele-

iből. 15.05: Konok emlék. Alekszandr Tvardovszkij versei — ism. 15.11: Új kompakt lemezekből. Yehudi Menuhin hegedül, Glenn Gould zongorázik. 16.05: Agora. Vasárnapi vitaműsor. 17.00: A Berlini Filharmonikus Zenekar hangversenye. 18.30: Na matemjem joziku. Szerbhorvát nyelvű nemzetiségi műsor. 19.00: Közvetítés a londoni Covent Garden Operából. Puccini: A Nyugat lánya. 21.42: Zenekari muzsika. 22.07: Nyelvokosaink zenéje. 22.28: Magyar színház a két világháború között. Azra. Szép Ernő meséjének rádióváltozata.

TV1

8.10: Családi torna. 8.15: Kéményesek. 8.40: Thomas és Thomas bácsi. Holland kisfilmsorozat. 9.10: Játsszunk színházat! 9.55: Zenebutik. 10.55: MTK-VM — Rába ETO. NB I-es labdarúgó-mérkőzés. 12.45: Képzőművészet. 15.10: Mindenre van megoldás. Csehszlovák rövidfilm. 15.25: RTV. Közösségszolgálat. 15.30: Népdalkörök. 15.35: A kölcsönkapt Föld. 15.55: Betűreklám. 16.00: „Szól a szív...” Komolyzenei koncert a Zeneakadémiáról. 17.30: Szó, zene, kép. Műveltség verseny. 18.00: Reklám. 18.05: Delta. 18.35: Vers mindenkinnek. 18.45: Reklám. 18.50: Esti mese. 19.00: A HÉT. 20.00: Híradó. 20.15: Az év szízárad csütörtöki tart. Tévéműsor. 21.45: Reklám. 21.50: Nem bírkaként a végéig... 22.40: Telesport. 23.25: Képzőművészet.

TV2

9.00—12.00: Tévémagiszter. 14.00: Képzőművészet. 14.15: TV2. 15.00: A Fonyte Saga. Angol családregény. 16.00: Szindbád nyolcadik utazása. Tévéműsorok. 16.43: TV2. 16.50: Álljunk meg egy szóra! 17.00: TV2. 18.25: Gyerekeknek! 18.50: TV2. 19.00: Puccini: A Nyugat lánya. Opera három felvonásban. 21.40: TV2. 22.00: Minden mindegy Jakab meg a gazdája. Francia tévéfilm. kb. 23.05: TV2. Napzárta.

SKY CHANNEL

7.00: Az erő órája. 8.00: Mókagyár. 12.00: 2000 után. 13.00: Hihetetlen! 14.00: A pankráció szupersztárjai 1989-ben. 15.00: A szömfy monstros. 16.00: Riadó-készültségben. 17.00: Eurosport.

SUPER CHANNEL

7.00: Szuperkölykök. 11.00: Coca-Cola Eurochart. 12.00: Egyveleg. 13.00: Irva vagyok... 13.30: Egyveleg. 15.30: Off the Wall. 16.30: Biliárd. 17.30: A világ holnap. 18.00: Európai üzleti hírek. 18.30: Nemzetközi hírmagazin. 19.00: Európai kitekintés. 19.30: The Lloyds Bridges Show. 20.00: Chart Attack. 21.00: Vasárnapi mozi: Becstületbeli ügy. 22.30: Zene éj, benne: koncertek. New Music Show, Power Hour, majd Egyveleg. 2.00: Műsorzárás.

TV5

12.00: Bernard Rapp műsora. 13.00: Hírek. 13.15: Kalandok és sport. 15.00: A világ legzebb vasútjai. 16.00: Hírek. 16.05: Komolyzene. 17.10: Rajongók klubja. 18.00: 30 millió barát. 18.30: Bárányhírdő-híradó. 19.00: A román stílus Franciaországban. 19.30: Hírek, időjárás. 19.40: Marie, Marie. 20.30: Champe-Élyés. 22.00: TV-híradó, időjárás. 22.30: 7-ről 7-re. 23.30: Viva. 0.20: Jazz In. 0.40: Műsorzárás.

SAT1

8.05: A Flinstone család. 8.30: Batman. Vigjátéksorozat. 8.55: Műsorlevezetés. 9.00: Fantáziasziget. 9.50: Öleték állatbarátoknak. 10.00: Sport. 10.30: Videóújdonságok. 11.05: Császári vadászok. Osztrák filmvígjáték. 12.45: A Flinstone család. 13.10: A mi kis farmunk. Kalandfilmsorozat. 14.00: Nyereményes játék. 14.05: Öleték konyhatündéreknek. 14.15: Fejecske, fejecske. 14.40: Élő sportközvetítés. 17.10: A coloradoi örök. Amerikai kalandfilm. 18.43: Nyereményes játék. 18.45: Híradó. 19.00: Műsorlevezetés. 19.10: Heino — a haza hangja. 20.05: Időjárás. 20.10: A fenség kéretik. NSZK film. 21.50: Sport. 22.00: Menekülés közben. Krimisorozat. 22.50: A nap hírei. Sport. Időjárás. 23.00: Hét halott parancsra. NSZK—francia—spanyol bűnügyi film. 0.40: Műsorlevezetés.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

1. műsor: 8.30: Barázdák. 9.00: Ruzsin és ukrainjai nyelvű krónika. 9.15: Műsorismertetés. 9.20: Hírek. 9.30: Vasárnapi délutáni gyermeknek. 11.00: Zöld panoráma. 12.00: Oktatóműsor. 13.00: Filmsorozat. 13.50: Vasárnapi együtt. 17.05: A koldus és királyfi. Amerikai játékfilm. 18.45: Animációs sorozat. 19.10: TV-fortuna. 19.30: TV-napló. 20.00: Drámasorozat. 21.00: A majorkai ember. Svéd játékfilm. 22.30: TV-napló. 22.50: Rádióprogram. Éjszakai műsor. 0.50: Hírek. 0.55: Műsorlevezetés.

2. műsor: 7.20: Műsorismertetés. 7.25: Hírek. 7.30: Rádióprogram. Éjszakai műsor ism. 10.00: Ma a holnapért: Műsor a JNH tagjai részére. Az elfrutak visszatérése. Filmsorozat. 13.00: Sportdélután. 19.30: TV-napló. 20.00: Tudományos ismeretterjesztő sorozat. 20.45: Tegnap, ma, holnap. 21.00: Ars poetica. 21.35: Sportszemle. 22.20: Műsorlevezetés.

A Sky Cannel, Super Channel, TV5, és a SAT1 műsorrát részletesen közli a Telehold

SZABAD EURÓPA RÁDIÓ

Szombat

7.00: Kezdődik a nap: hírek, hírmagyarázatok, műsorismertetés, napi kalendárium, zene. 8.00: Hírek. 8.10: A munka világa. 8.35: A hallgatók fóruma. 8.55: Napi kalendárium. 9.00: Hírek. 9.10: Zenei üzenetek. 10.00: Hírek. 10.10: Világgazdasági magazin. 10.40: Tiszta forrás. 11.00: Hírek. 11.10: Forgószínpad. 11.45: Nemzetközi sajtószemle. 12.00: Déli harangszó — hírek. 12.10: Zenei üzenetek. 13.00: A Mai nap és műsorismertetés. 13.20: A hallgatók fóruma. 13.40: Magyar politikai magazin. 14.00: Hírek. 14.10: Világgazdasági magazin. 14.40: Tiszta forrás. 15.00: Hírek, műsorismertetés, délutáni randevű. 16.00: Hírek. 16.10: A hallgatók fóruma. 16.30: Gondolatforgató. 17.00: Hírek, műsorismertetés. 17.10: Csillagok és sávok. 17.45: Nemzetközi hetilapszemle. 18.00: Hírek. 18.10: Magyar- és világhíradó. 18.40: Magyar politikai magazin. 19.00: Hírek. 19.10: Hazai napló. 19.40: Egy hét Kelet-Európában. 19.50: Hétvégi levél. 20.00: Hírek. 20.10: Magyar- és világhíradó. 20.40: Irodalmi program. 21.00: Hírek, műsorismertetés. 21.10: Csillagok és sávok. 21.45: Nemzetközi hetilapszemle. 22.00: Hírek. 22.10: Sport. 22.20: Nyugati levél. 22.30: Nyitott szemmel. 22.40: Nyugati folyóirat-szemle. 23.00: Hírek. 23.10: Hazai napló. 23.40: Egy hét Kelet-Európában. 23.50: Hétvégi levél. 24.00: Hírek. 0.02: Nemzetközi hetilapszemle. 0.17: Csillagok és sávok. 0.52: Műsorzárás.

Vasárnap

7.00: Hírek. 7.05: Földközben. 7.35: Nemzetközi hetilapszemle. 7.50: Műsorismertetés. 7.55: Napi kalendárium. 8.00: Hírek. 8.05: Gondolatok vasárnapi. 8.10: Hazai napló. 8.40: Egy hét Kelet-Európában. 8.50: Hétvégi levél. 9.00: Hírek. 9.05: Napi kalendárium. 9.10: Protestáns világ. 9.40: Irodalmi műsor. 10.00: Hírek. 10.05: A munka világa. 10.30: Gondolatforgató. 11.00: Hírek. 11.05: Élő egyház. 11.55: Napi kalendárium. 12.00: Déli harangszó — hírek. 12.10: Földközben. 12.40: Nyugati folyóirat-szemle. 13.00: Hírek. 13.10: Zenei üzenetek. 14.00: Hírek. 14.05: Gondolatok vasárnapi. 14.10: Egy hét Kelet-Európában. 14.20: A politikai gondolkodás története. 14.30: Gondolatforgató. 15.00: Hírek, műsorismertetés, délutáni randevű. 16.00: Hírek. 16.05: A munka világa. 16.30: Zene-szó. 17.00: Hírek, műsorismertetés. 17.10: Múlt idő, jelen idő. 18.00: Hírek. 18.10: Magyar- és világhíradó. 18.40: Hobby. 18.50: Párizsi magyar figyelő. 19.00: Hírek. 19.10: Protestáns világ. 19.40: Történelmünk útja. 20.00: Hírek. 20.10: Magyar- és világhíradó. 20.40: Nyitott szemmel. 20.50: Nyugati levél. 21.00: Hírek, műsorismertetés. 21.10: Élő egyház. 22.00: Hírek. 22.10: Sport. 22.20: Hétvégi levél. 22.30: Gondolatforgató. 23.00: Hírek. 23.10: A hallgatók fóruma. 23.30: Hazai napló. 24.00: Hírek. 0.02: Múlt idő, jelen idő. 0.52: Műsorzárás.

Rossz lóra ültünk

Mindig nem nyerhetünk

A magyar öttusázók az idei versenyeken sikert sikerre halmoztak — nemcsak a felnőtt férfiak, hanem a nők és a fiatalabb korosztály képviselői is — s ezzel „elkényeztették” a sportág híveit. A folytatást mindenki a portugáliai junior világbajnokságtól várta, hiszen a főpróbán, az augusztusi Ifjúsági Barátság Versenyen „arattak” a 21 éven aluli versenyzők. Aztán a vb nem a terveknek megfelelően zárult: a csapat bronzérmes lett, egyéniben a címvédő Katona Ferenc a 9., Csernok László a 11., Sárfalvi Péter pedig a 15. helyet szerezte meg. A küldöttség már hazaérkezett s Horváth László szövetségi kapitány a következőképpen értékelte:

— Ez a verseny nem úgy sikerült, ahogyan szeretnénk volna — kezdte szomorú hangon a kapitány. — Már a nyitórészben kellemetlen meglepetés ért bennünket. Gyengén vívtuk, még a 800 pontot sem érte el Katona, aki tavaly második lett ebben a tusában. Csernok is halványabb volt a megszokottnál. Ez a kezdés elkésérítette a fiúkat. Szerencsére a medencében mindenki felülmúlta önmagát, sőt, Sárfalvi teljesítményével túlszárnyalta minden idők legjobb magyar öttusázó idejét. Úgy tűnt, „egyenesté kerültünk”. Sajnos, jött az újabb botlás, a lövészet. Sárfalvi táblájában csak három lövedéket találtak. Rosszul, mindössze 44 körrel kezdett s ekkor már éreztem, hogy Sárfalvi nagyon feszült. Nyomasztotta a tét, mert győzelemre is esélyes volt. Ez okozhatta a kihagyást, hogy kétszer a tábla mellé lőtt. Életében még nem hibázott! Senkinek nem kívánom azt, amit ekkor átéltem...

— A futás viszont jól sikerült!

— Valóban, ebben a fizikai számban is jó volt a csapat, mindenki bizonyított. A zárás előtt ezüstérmes helyen állt Csernok és a csapat is. Aztán minden reményünk elszállt. Pedig nem volt nehéz a pálya, a lovakat is ismertük, mert a májusi versenyen is ez az állomány szerepelt. Nem szoktam magyarázkodni, kibúvókat keresni, de tény, hogy a mezőny legrosszabb lovát húzta ki a legjobb lovasnak tartott Csernok. Ezt bizonyítja, hogy az előző három „kanyarban” is csak 800 pont körül teljesített a ló. Csernok jól lovagolt, igyekezett, de ebből a négy lábából nem lehetett többet kihozni. A sors igazságtalansága, hogy a szerencse döntött s nem a tudás.

— A francia együttes ezüstérme azt jelenti, hogy vége a magyar—szovjet versenyfutásnak?

— Igaz, hogy tömörebbé, kiegyenlítettebbé vált a mezőny, de a szovjet és a magyar versenyzők tudása továbbra is kiemelkedő. A franciák csak 25 ponttal — még egy verőhibánál is kevesebbel — előztek meg bennünket. A hibáink hozták fel őket. Nem szabad tragikusan felfogni a mostani eredményt, hanem tanulni kell belőle. Még fiatalok a fiúk, jövőre javíthatnak. Viszont a vetélytársak, így a szovjetek és a franciák is legközelebb új csapattal szerepelnek, mert a mostaniak kiöregednek. Bízom benne, hogy nemcsak a felnőtteknek, hanem nekünk is szerencsét hoz a magyarországi színhely, így 1990-ben Székesfehérvárott a junior vb-n ugyanúgy ünnepelhet a közönség, mint az idén tehette Budapesten.

Két sztárscapat megkóstolja egymást

Ma Bolognában: Olaszország—Brazília

— Szombaton Bolognában sokak szerint előrehozott világbajnoki döntőben, azaz nem kis tétet magában hordozó barátságos mérkőzésen méri össze tudását az olasz és a brazil labdarúgó válogatott. A 15 órakor kezdődő összecsapáson egy sor olyan futballista lép gyepre, aki a jövő évi olaszországi 24-es döntőben nagy hírnevet vívhat ki magának.

Azeglio Vicini, az olaszok szövetségi kapitánya nyolc mérkőzésből álló sorozaton méri le idejét, hol is áll az ő csapata, és hol a további riválisok? Az első előkészületi 90 perc nagy azzurri sikert hozott, az itáliaiak lehengerelték (4–0) Bulgáriát. Persze Bulgária és Brazília között van különbség s nem is kevés. A hét első felében Budapesten vendégeskedő Sebasteo Lazaroni, a dél-amerikai szövetségi kapitánya nem kis riadalommal beszélt az MTI munkatársának a szombati mérkőzésről, mert messze nem azzal a csapattal állhat ki, amelyikkel megnyerte a Copa Americát, és amelyik simán kiharcolta a vb-részvétel jogát.

— Fél csapatra való klasszisom hiányzik — mondta a magyar fővárosban Lazaroni, aki a hűvös napokban (odahaza nem készülve a „harapós” pesti időjárásra) egy világos színű, modern szabású ballonkabáttal lepte meg magát Budapesten. — Az általam legjobbnak tartott brazil csatár, Bebeto hiánya különösen jelentős, de el tudnám képzelni csapatomban szombaton Renatót, Brancót, Valdót, Romariót is.

Arra kérdésre, milyen eredménnyel lenne elégedett, csak annyit mondott:

— Ugyanaz a célo, mint Vicinié — magyarul: tájékozódni akarok kevesebb, mint egy évvel a finálé előtt.

Várható brazil összeállítás:

Taffarel — Jorginho, Mauro Galvao, Aldair, André Cruz — Silas, Alemao, Tita, Rocha — Careca, Müller.

Lazaroni még annyit hozzáfűzött, különösen Baggiotól, a Fiorentina négyszeres válogatott játékosától tart, ő ugyanis az „ügyeletes csillag” a vb-házigazda válogatottjában. A másik megjegyzése nem volt éppen hízelgő a holland PSV Eindhoven vezetőire nézve:

— Szerződésben ígérték, hogy a barátságos találkozókra is rendelkezésemre bocsátják Romariót. Nos, Bolognába nem engedték el bajnoki erőpróbája miatt.

Az olasz válogatott összeállítása:

Zenga — Bergomi, Baresi, Ferri, de Agostini — de Napoli, Giannini, Bertti, Baggio — Vialli, Carnevale.

A találkozó olyan szempontól is érdekes, hogy Careca és Alemao például az SSC Napoli légiósai s mint ilyenek, többször szemben találják magukat a pályán klubtársaikkal, akik olasz nemzeti színeket viselnek...

Én ellenőrizlek téged, te engem...

Befejeződött Moszkvában a 2. Doppingellenes Világkonferencia. Az Egyesült Államok és a Szovjetunió már meg is kötötte azt a kétoldalú szerződést, amely szerint a jövő évtől kezdve bármikor ellenőrizhetik egymás versenyzőit, méghozzá úgy, hogy mindössze 48 órával előtte kell erről értesítést küldeniük. A tervek szerint évi mintegy 100–100 ilyen vizsgálatot végezzenek. A moszkvai konferencián öt ország — Bulgária, Csehszlovákia, Kanada, NSZK, Olaszország — sportvezetői is bejelentették: csatlakozni kívánnak az oda-vissza alapon történő ellenőrzés-sorozathoz. Ennek részleteit egy-egy hónapon belüli újabb találkozón beszélnek meg. A Világkonferencia utolsó napján ismét felszólalt Edwin Moses, a 400 m-es gátfutás kétszeres olimpiai bajnoka, és kifejtette: hangsúlyt kell fektetni arra is, hogy azok a sportolók, akiket doppingoláson értek, el tudják viselni a „bűnösség” terhét.

— Nagyon fontos, hogy a sportolók megkapják azt a pszichológiai segítséget, amivel aztán életüket visszaterelhetik a rendes kerékvágásba — mondta Moses.

Ónódi nincs teljesen rendben

Stuttgartra tekint a tornavilág

Feje tetejére állították tavaly a nemzetközi szövetség (FIG) szöuli kongresszusán a tornasportot: egy sor új tagot választottak a végrehajtó bizottságba, ugyanúgy a technikai bizottságokba, de ez még mind semmi: új arculatot adtak a világvversenyeknek is. Az újítások igazi próbaköve — a májusi kontinensversenyek után — a 25. tornász világbajnokság, amelyet pénteken nyitottak meg Stuttgartban, s amely éppen a formabontó kezdeményezések miatt csak jövő vasárnap, október 22-én zárul.

Ezen a vb-n először az egyéni összetett és a szerenkénti döntőkben is mindenki tiszta lappal indul, oda már „ajánlólevélként” nem viheti magával a csapatgyakorlatok során gyűjtött pontszámait. „Kímélőként” a finálékat is két részre osztották, most aztán nem panaszkodhatnak a tornászok a kimerítő tempóra, legfeljebb a verseny maratoni hosszúságára...

A papírforma szerint a férfi és a női csapatversenyt is a Szovjetunió nyeri, dacára annak, hogy Szöul óta mindkét válogatottja szembetűnően átfurmálódott.

Eltérő okok miatt kimaradt a férfiaknál Bilozercsev és Gogoladze (eltöltés), illetve Harkov és Ljukin (sérülés), míg a nőknél Susunova és Sevcsenko (előbbi visszavonult, utóbbiról semmi hír).

A világbajnoki és olimpiai hatodik helyezett magyar válogatott három helyen változott meg tavaly óta, a kapitány nem számíthat Borkaira, Paprikára és Horváthra, helyükre Bodát, Takácsot és Supolát állította, míg Guiczoghy, Tóth és Fajkus újra bizalmat élvez. (A tartalék Csollány).

— Borkai nélkül is elérhetjük a hatodik helyet, mert a velünk egy „súlycsoportba” tartozó csapatok, mint például a románok, olaszok, amerikaiak és kubaiak is, új tornászokat vetnek be, erejük tehát nekik is megcsappant. A gyűrűt kivéve minden szeren döntős helyezést remélhetünk — hangsúlyozom: remélhetünk —, mert a tornában — erre már rájöhettek — jóslatoknak nincs igazán helye.

A nőknél a címvédő Románia az eddig látottak szerint nem veszélyezteti a Szöulban győztes Szovjetunió újabb első helyét.

Sporttörténelmi eseménynek számított a magyar női torna történetében, hogy májusban Brüsszelben Ónódi Henrietta személyében első Európa-bajnokunkat ünnepelhetjük.

Formájával, anyagerősségével most sincs baj, mégis aggódunk, mert hetek óta csonthártyagyulladás zavarja, ami a gondos orvosi kezelés, injekciózás ellenére sincs szűnőben. Olykor annyira zavarja a sérülés, hogy még a futás-járás is nehezebbre esik. Még szerencse, hogy a lábára éppen legjobb szerén, a felemáskorlátón lesz a legkevésbé szüksége. Döntőbe jutását így sem vehetjük biztosra, igen sok kiváló felemáskorlát-specialistát láttunk a pódiumedzéseken — mondta Maróczi Ernőné női szövetségi kapitány, aki két helyen változtatott szöuli csapatához képest, megmaradt Csisztu, Miskó Zsuzsa, Storcer és Ováry, míg Miskó Ágnes és Ladányi helyére a két békéscsabai, Ónódi valamint Kovács került (tartalék: Ábrahám).

A 25. tornász világbajnokság szombaton délelőtt 9 órától a férfi, 16.30 órától pedig a női kötelezők első szakaszával kezdődik.

Labdarúgó NB I.

Feltámad-e (végre!) a Videoton?

Amikor vasárnap kora délután az MTK VM — Rába ETO labdarúgó-bajnoki találkozó befejeződik, a 88. NB I-es küzdelemsorozat 16 résztvevője elmondhatja: túlvannak az őszi bajnokság kétharmadán. A vasárnapra maradt egyetlen találkozót egyébként éppen a 10. forduló legérdekesebb mérkőzését sejteti. Verebes József egykori szövetségi kapitány jelenlegi (MTK-VM), illetve volt (Rába ETO) legénysége néz egymással farkasszemet az említett 90 perc során. Verebes mindkét csapatból bajnokot követelt. Most eldől az is, hogy a szlovákiai Pecze Károly szaktudása mit ér valójában. A fővárosban, az MTK-VM ellen pályára lépni ugyanis egyetlen hazai gárda számára sem leányálom, így lesz ezzel a Pecze vezette ETO is.

A tizedik forduló egyébiránt meglehetősen csendes mérkőzések sorát ígéri, nincsenek úgynevezett „nagy párok”. Ezzel együtt is élre kívánczok a Videoton — Ú. Dózsa összecsapás. A legutóbbi bajnokság egyik legkiemelkedőbb szereplő gárdája, a Videoton ezen az őszön szinte sorozatban nyeltes kerületi szurkolóival. Jellemző, két alkalommal is kikapott már Kaszás Gábor vezetőedző legénysége saját stadionjában. Ha nem ügyel, most is leglegyintheheti a balszerencse, hiszen az újpesti csapat idegenben is ütőképes tízenegy.

A fővárosnak szombaton két bajnoki találkozó jut. Az angyalföldi mérkőzés 14 órakor kezdődik, majd 17 órakor az Úllői úton lépnek pályára a csapatok. A Fáy utcában a Vasas egyértelműen esélyesebbnek tűnik a Veszprém ellenében, noha manapság már az iskolás gyermekek is azt szaj-

kózzák, hogy a veszprémiek elsősorban idegenben jeleskednek, mert az úgynevezett „kontrajáték” az erősségük.

Az Úllői úton biztosan nyíltszíni taps fogadja — meg is érdemli! — majd a szerdai VB-selejtező magyar hőségét, a spanyolok ellen két gólt szerző ferencvárosi Pintér Attilát, amikor nevét beolvassa a hangosbeszélő. A zöld-fehérek a sanyarú sorsú Békéscsabát fogadják. Bár a papírforma szerint a zöld-fehérek tűnnek esélyesebbnek, a Viharsarokból érkező vendégcsapat okozott már meglepetést a zöld-fehérek oroszlanbarlangjában is.

A két élvonlbeli újonc méri össze tudását Debrecenben. A hazai hajdúsági együttes áll jobban, de a DVSC-t bizonyosan elgondolkoztatja, hogy a Csepel a legutóbbi fordulóban három gólt tudott rúgni a vasgyári szigeten a válogatott kerettag kapus Józsnak (Ferencváros). Úgy tűnik, a döntetlen a legvalószínűbb eredmény. A Vácra látogató bajnoki címvédő Bp. Honvéd is bizonyosan megelégedne egy döntetlennel, noha a váciak jelenlegi gyenge formája láttán akár idegenbeli győzelme sem lehetetlen. Háromesélyes a Siófok — Haladás VSE összecsapás.

Jóíramú, lendületes, változatos csata várható Baranyában. A Pécsi MSC a Tatabányát látja vendégül. Garami József, a pécsiek vezetőedzője igen nagy taktikus, minden NB I-es gárdából alaposan „felkészült”, így a Tatabánya is leckét kaphat a piros-feketétől. A Bányásznak igencsak szüksége lenne minden pontra, a legutóbbi szezonban sokkal jobban ment Szentmihályi Antal csapatának.

Damiani táborában készül

A profik közt is erős?

Két magyar boksizoló is a profik közötti megméretésre készül. Az egyik a salgótarjáni Botos Tibor, aki a Wiener Neustadt színeiben lép kötelek közé, a másik pedig a nevesebb, az itthon legjobb Erős Lajos, a Paksi SE félnehéz-súlyú öklözője, akinek a menedzselését az olasz cagliari öklívívó klub vállalta föl. Pontosabban, annak egyik menedzsere, Vitori Lai, akit már hosszú évek óta baráti szálak fűznek Balzsay Károlyhoz, Erős edzőjéhez.

Lajos két évvel ezelőtt megnyerte a velencei tornát, akkor vetette föl olasz barátom a profik közötti megméretést. Már több mint két éve napirenden van a kérdés, s a napokban igent mondtunk.

— Kész a szerződés?

— Még nem teljesen. Többek között azt is tisztázni kell, hogy az olaszok mit fizetnek az egyesületünknek.

— De a ti gázsitok az fix?

— Igen, tíz mérkőzésre szerződünk.

— Képesnek tartod tanítványodat arra, hogy ezeket végig is küzdje?

— Akkor nem vágtunk volna bele a dologba.

— Ki az első ellenfél?

— Egy ugandai ellen mutatkozik be Lajos. Hát mit mondjak?... Mindjárt mélyvízbe kerülünk. Több győztes meccs van már a háta mögött, s amikor mi láttuk, egy jugoszláv ellen mérkő-

zött, és a negyedik menetben kiütéssel győzött.

— Láttá Erős is a meccset?

— Igen, láttá.

— Hogyan készültök föl a premierre? Az nyilvánvaló, hogy idehaza, amatőr körülmények között képtelenség.

— A tervek szerint október 20-a után bevonulunk egy olasz edzőtáborba, ami egyébként az olaszok világhírű profijának, Damianinak a tulajdona, és itt készülünk fel a november 3-i összecsapásra, amely Milánóban lesz.

— Látsz esélyt újoncként egy tapasztalt ellen? Versenyzöd az amatőrök között sok esetben fölényrel nyert, igazán nem tették próbába az ütő-állóképességét.

— Igen, hogy majd mit és hogyan bírja, az ott derül majd ki, de különben egyáltalán nem féltém. Nem volt ugyan kint a moszkvai világbajnokságon, de szakberkekben az volt az egybehangzó vélemény, hogy a világbajnok kubait talán ő lett volna képes megállítani.

— Bízol a helytállásban?

— Mi az, hogy a helytállásban, egyenesen a győzelemben.

— Hány menetesek lesznek ezek a mérkőzések?

— Ez sem fix még, négy-, öt- vagy hatmenetesek, több biztosan nem.

Bálint Gy.

DÁTUM TOTÓ

1.	Bp.Honvéd — Ferencváros	
2.	Rába ETO — PMSC	
3.	Békéscsaba — DVSC	
4.	Metripond — Salgótarján	
5.	Volán — Dunaújváros	

A beküldő neve: .....

Címe: .....

(Tippelni csak a labból kivágott szelvényvel lehet, amelyet péntek délig az alábbi címre kell eljuttatni: Dátum szerkesztősége, 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky utca 7. sz.)

kosárlabda: Bajnoki mérkőzések, köztük a férfiaknál: Videoton—MAFC, Székesfehérvár, 17.00, a nőknél: Kecskeméti SC—MTK-VM, 10.30.

labdarúgás: NB I-es mérkőzés: MTK-VM—Rába ETO, Hungária krt., 11.00; NB II-es mérkőzések (valamennyi 14.00):

Nyugati csoport:

Tapolca—Oroszlány, Dunaújváros—Sopron, Nagykanizsa—Mohács, Paks—ZTE, Dorog—BMTE-Törley, Keszthely—Volán, Ajka—Komló, III. Ker. TTVE—Szekszárd, Hévízi út.

Keleti csoport:

Salgótarján—NYVSSC, Eger—Baja, Szarvas—Szeged SC, Debreceni MTE—Mezőtúr, BVSC—Kazincbarcika, Szőnyi út, Szolnoki MÁV MTE—Kecskemét, Szegedi Dózsa—Metripond, Diósgyőri VTK—Debreceni Kinizsi.

lovassport: Lovastusa OB, díjjugratás, Nagyvázsóny, 10.00; Díjlovagló OB, Hortobágy-Máta, 9.00.

műkorcsolya: Népstadion—Novarat Kupa, Budapest Sportszámok, gála, 16.00. •
ökölvívás: Csapatbajnokság: H. Kun Béla SE—Borsodi Bányász, Kiskunfélegyháza, 10.00.

öttusa: Női CSB, Győr, lovaglás, 2. forduló: GYÁÉV lovarda, 10.00.

ritmikus sportgimnasztika: MNK, szerenkenti döntők, Nemzeti Sportszámok, 10.00.

röplabda: CEV Kupa, férfiak: Nyíregyházi VSSC—VBK Klagenfurt (osztrák), 17.00; Csepel—Népszava Kupa férfi-torna, Havasi Gyula emléktverseny, Csepeli Sportszámok: SC Leipzig (keletnémet)—Csepel, 10.00; Partizan Beograd (jugoszláv)—Stavbar Maribor (jugoszláv), 12.00.

sakk: A magyar nemzetközi nyílt bajnokság 2. fordulója, Könyves Kálmán krt. 25, 15.00.
tájfutás: Váltó OB, Zirc-Pintérhegy térsége, rajt és cél: Alkotmány utcai sporttelep előtti tér, 10.00.

teke: Magyarország—Ausztria, férfi, női válogatott mérkőzés, Postás pálya, Lumumba u., 9.00.

tollaslabda: Tizek bajnokság, Hévízi út, 9.00.

vízilabda: BEK-mérkőzések, Hajós Alfréd uszoda, férfiak: Vasas—CN Catalunya (spanyol), 16.00, nők: BVSC—CN Catalunya, 17.30.

A hétvége sportműsora

Szombat:

cselegáncs: Junior OB, Debrecen, 9.30.
kajak-kenu: Országos maratoni bajnokság a Nixex Kupáért, Újpesti-öböl, 9.30.

kézilabda: NB I-es mérkőzések, közte: Bp. Spartacus—Építők, Kőér u., 15.30.

kick-box: Országos bajnokság, Köröscsarnok, 14.00.

kosárlabda: Bajnoki mérkőzések, köztük a férfiaknál: Oroszlányi Bányász-Bp. Honvéd, 17.00, Bajai SK—ZTE, 17.30, a nőknél: Bp. Spartacus—Soproni VSE, Kőér u., 17.30.

labdarúgás: NB I-es mérkőzések: Debreceni VSC—Csepel, 12.30; Pécsi MSC—Tatabánya, 13.00; Vasas—Veszprémi SE, Fáy u., 14.00; Váci Izzó MTE—Bp. Honvéd, 14.00; Siófoki Bányász—Haladás, 17.00; Videoton—Ú. Dózsa, Székesfehérvár, 17.00; FTC—Békéscsaba, Úllői út, 17.00.

lovassport: Lovastusa OB, terepverseny, Nagyvázsóny, 9.00; Díjlovagló OB, Hortobágy—Máta, 9.00.

műkorcsolya: Népstadion—Novarat Kupa, Budapest Sportszámok, férfi kűr 16.00, női kűr 18.00, jég tánc kűr 20.00.

ökölvívás: Csapatbajnokság: Vasas—Kecskemét, Fáy u. 16.00; Paksi SE—Kaposvári Dózsa, 17.00.

öttusa: Női CSB, Győr, futás: Aranypart, 10.00; lovaglás, 1. forduló: GYÁÉV lovarda, 15.00.

ritmikus sportgimnasztika: MNK, Nemzeti Sportszámok, ifjúságiak: 9.00; felnőttek: 14.00.

röplabda: Bajnoki mérkőzések, köztük a nőknél: Ú. Dózsa—Eger SE, Vágóhíd u., 11.00; Csepel—Népszava Kupa nemzetközi férfi-torna, Havasi Gyula emléktverseny, Csepeli Sportszámok: Partizan Beograd (jugoszláv)—SC Leipzig (keletnémet), 14.30, Stavbar Maribor (jugoszláv)—Csepel SC, 16.00.

sakk: A magyar nemzetközi nyílt bajnokság 1. fordulója, Könyves Kálmán krt. 25, 14.30.
teke: Magyarország—Ausztria, férfi és női válogatott mérkőzés, Postás pálya, Lumumba u., 14.00.

tollaslabda: Tizek bajnokság, Hévízi út, 11.00.

vízilabda: Bajnoki mérkőzések, köztük: Ú. Dózsa—Tungsramm, Kornjádi uszoda, 19.15, Szolnoki VSE—Bp. Spartacus, 11.00.

Vasárnap:

kerékpár: Hegyi OB, Gyöngyös, 10.00.
kézilabda: NB I-es mérkőzések, köztük a férfiaknál: VÁÉV-Bramac—PMSC, Veszprém, 17.00.

Köszöntjük

HELÉN és TERÉZ

nevű olvasóinkat.

A Helén és Heléna női név angol Helen és a francia Helene formájából származik. A Heléna görög eredetű név, a mondabeli spártai királyné alakja tette népszerűvé. Jelentése vitás. Talán a héliosz(nap) vagy a szelené (hold) szó származéka. Az ókorban ugyanis a női szépséget a holdnak tulajdonították. A Heléna a magyarban újabb keletű átvétel. A név ugyanis először Jelena formában került hozzánk Vak Béla királyunk szerb származású felesége révén, ebből azután nálunk Jelona, majd Ilona lett.

Vasárnap a Terézek ünneplik névnapjukat. A név görög eredetű, de máig sincs egyértelmű megfejtése. Ám ez nem ok a keserűsége, hiszen olyan viselője is volt e névnek, mint az Avilában „a dalok és szentek városá”-ban született Nagy Szent Teréz. De, hogy mindig szeretetre méltó személyek hordták e nevet, azt a becéző alakok sokasága is bizonyítja. Íme néhány: Terka, Tercsi, Treszka, Rézi, Riza, Teri, Tera.

A Nap két: 6.01 órakor
nyugszik: 17.00 órakor

A Hold két: 16.25 órakor
nyugszik: 5.22 órakor

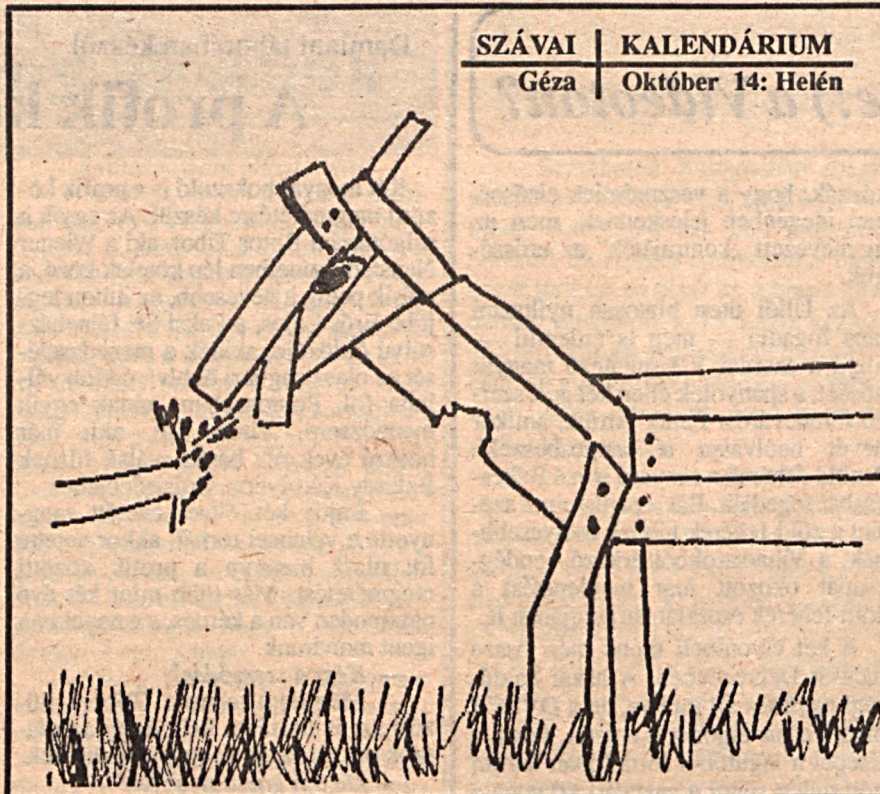
Református fiatalok találkozója

Dr. Szűcs Ferenc professzor, aki szervezője volt az 1989. X. 7-én megrendezett Református Ifjúsági Konferenciának, elmondta, hogyan zajlottak le a konferenciái események. A budapesti Kálvin téri Nagytemplomban harmadik éve rendezik meg a fiatal reformátusok konferenciáját. A jézusi mondat; (én vagyok az út, az igazság és az élet) jegyében és szellemében megtartott találkozóknak új momentum, hogy a dunántúliak külön rendezik meg, így csak a közel 700 Duna melléki fiatal vett részt a rendezvényen.

A program reggel kezdődött. Szabó Gábor esperes által vezetett fiatalok biblia-felolvasást tartottak. Majd kánonok éneklése kezdődött. Ezt követte Nagy István előadása, mely délig tartott.

Délután Giovannini Kornél vezetésével „keresztényszínpad” szórakoztatta a résztvevőket. Fél háromtól csoportfoglalkozások zajlottak.

Ezen konferencia újítása volt még a kérdezz-felelek kerekasztal-beszélgetés. A kérdések között szerepelt többek között, hogy lehet-e református fiatal tagja valamely pártnak, egyesületnek vagy szervezetnek. Ezt a válaszadók (dr. Gyökösi Endre lelkipedagógus és Ritoók Zsigmond) nem tiltották meg, de óvtak a

SZÁVAI | KALENDÁRIUM
Géza | Október 14: Helén

Lóvátétel

Az élet útjának felén
Megláttam kegyedet, Helén,
S mint sisakrázó hellén —
Lobbantam. Szívem a hel'én
Alig maradt meg. Ám potyára
Indultam kegyedért portyára.
Kiderült: maga férifaló.
S én állok mint a trójai faló
(— üresen, bután —)
Csata után.

Sok napsütés

Kevés felhő, és a reggeli ködfoltoktól eltérően száraz idő várható, sok napsütéssel. Napközben többfelé megélénkül, néha megerősödik a délnyugati, nyugati szél. A hőmérséklet hajnalban általában 3 és 8 fok között lesz, a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 17 és 21 fok között várható.

Lottónyeremények

A 41. játékos lottónyeremények a nyereményilleték levonása után a következők: 5 találatos szelvény nem volt, a következő hétre átvitt jutalom nettó összege 3 millió forint. A 4-esekre 333 195 forintot, a 3-asokra 1333 forintot, a 2-esekre 38 forintot fizetnek. A közölt adatok nem véglegesek, a nyeremények ellenőrzése még tart. A kihúzott nyerőszámok: 23, 24, 31, 49, 64.

Árvalányhaj

Két asszony elégedetlenkedik a bolt előtt, s egymás szavába vágva rikácsolják a szokásos szöveget, hogy „alig vettem valamit, mégis ennyit meg ennyit fizettem”.

— Borzasztóan emelkednek az árak. Egyik napról a másikra — szögezi le a fiatalabb, majd megkérdi:

— Tudod, minek nem emelkedett az ára negyven év alatt?

— Fogalmam sincs.

— Hát az árvalányhajé.

— De hol lehet azt kapni?

— Most zárolták. Ugyanis valószínű újra divatba jön az árvalányhajás kalap — szól közbe egy férfi. — Ez azt jelenti, hogy végre (!) az árvalányhaj ára is fölmege. Ez tuti!

— hm —

Paks, 1989. október 14-én (szombaton) 15 órakor a (volt) Erzsébet Szálló nagytermében FÓRUMOT RENDEZÜNK AZ MDF OKTATÁSÜGYI PROGRAMTERVEZETÉRŐL. Vítavezető: BEKE KATA tanár, az MDF választmányának tagja.

Az MDF Paks Szervezete

Terézvárosi búcsú

A Terézvárosi Szabad Demokraták felújítják a sok kedves emléket ébresztő hagyományos Teréz napi búcsút. Igyekezünk minden korosztály számára egész napos vásárral, élményt jelentő műsorokkal kellemes hangulatot teremteni október 15-én (vasárnap) 10—18 óráig a Liszt Ferenc téren. A részletes programról plakátokon tájékoztatjuk a főváros közönségét.

Terézvárosi Szabad Demokraták

Hokkaidói barnamedvék

Kihalás fenyegeti a festői szépségű japán sziget, Hokkaidó barnamedvét. Az elmúlt évek túlzott vadászata következtében kétezerre csökkent számuk, s ezért a helyi hatóságok jövő tavasztól megtiltották kivésüket. Az ötvenes években átlag ötszáz példányt ejtettek el évente. Számuk csökkenése következtében a nyolcvanas években viszont már csak 360 példányra kaptak kilövési engedélyt a vadászok.

A csurgói tanács nyílt napja

A Csurgói Városi Tanács vezetése elsődleges feladatának tekinti a lakosság messzemenő kiszolgálását, ezért elhatározta, hogy a közlekedés egy sajátos módját választja — szól a meghívó, mely a művelődési ház nagytermébe invitálta az újdonsült város lakóit. Egy héttel Király Zoltán képviselő után a szakigazgatási szervek dolgozói telepédtek a székessorok helyére, hogy számítógépekkel, videóval felfegyverkezve megismertessék az érdeklődőkkel, hogyan intézhetik ügyes-bajos dolgaikat a hivatalban. Remélik, így közelebb kerülnek a lakossághoz. Sajnos, a vártnál kisebb volt az érdeklődés, inkább csak az iskolások jöttek tömegesen, pedig a tanácsi munkáról kiosztott kérdőívvel ajánlódjot is lehetett nyerni. Gy. A.

— A Magyar Demokrata Fórum egy éven belül második országos gyűlésére készül. A szekszárdi szervezet küldöttválasztó összejövetelét 1989. október 16-án 18.30-kor tartja a Babits Művelődési Központ társalgójában. Tagsági igazolványt kérjük hozza magával. Javasolt napirend: 1. Ügyvezető elnök beszámolója. 2. Hozzászólások. 3. Küldöttválasztás. Örömmel értesítünk mindenkit, hogy ügyviteli irodánk Szekszárdon a Bezerédi u. 22. szám alatt mindennap 14.30—18.00 óráig várja az érdeklődőket. Esténként és hétvégén kötetlen beszélgetés időszere kérdésekről és egyéb programok.

MDF Szekszárdi Szervezet Elnöksége
Szekszárd, 1989. október 11.

Megemlékező fáklásmenet Pápán

Ünnepi nagygyűlést tartanak Pápán a Magyar Demokrata Fórum szervezésében október 15-én, vasárnap 18 órai kezdettel a városi színházban. A gyűlés előadóit az MDF országos elnökségének és választmányának tagjai: Csengey Dénes, dr. Antal József, dr. Timkó Iván, dr. Horváth Balázs. Az est közreműködői között vannak a veszprémi Petőfi Színház művészei, Sóllyom Il-dikó színművész és a Maróthi György kórus. A nagygyűlés színhelyéről fáklásmenet indul a politikai önkény áldozatainak emlékére emelt kopjafához.

Hirdetését
telefonon is
feladhatja

Pécs(72)	41-580
Szekszárd(74)	16-277
Dombóvár(74)	66-779
Paks(75)	11-173
Tolna(74)	40-476
Gerjen(75)	37-060

PÁLYÁZAT

**MAGYAR
Gazdasági
KAMARA**

A Magyar Gazdasági Kamara
munkatársakat keres önálló, kreativitást igénylő
munkakörökbe,
Pécs, Kaposváron és Szekszárdon.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

- közgazdasági, esetleg jogi, vagy műszaki egyetemi végzettség
- legalább egy idegen nyelvből felsőfokú vizsga
- vezetői gyakorlat előnyt jelent.

A pályázatokat a szakmai gyakorlatot is részletező
önéletrajzzal, a végzettséget bizonyító okiratokkal együtt
a Magyar Gazdasági Kamara Dél-dunántúli Bizottság Pécs,
Pf.: 109. címre kérjük eljuttatni 1989. november 15-ig.

A pályázatot bizalmasan kezeljük.
Bérezés: megegyezés szerint.

APRÓHIRDETÉS

Egy 9 éves és egy 8 éves kanca és egy
másfél éves csődör csikó eladó. Érdeklőd-
ni: Várdomb, Római u. 12. Vass.

Keszthelyen egy + két félszobás távfű-
téses öröklakás azonnal beköltözhetően el-
adó. Telefon: Keszthely 12-664, vagy Sop-
ron utca 39/B Szombathné.

Családi ház eladó Szekszárdon: 3 szo-
ba, összkomfort, garázs, pince, kis udvar.
Irányár: 1,5 millió Ft. Polláck Mihály u.
40.

Biogiliszták reklámáron eladók. Télie-
sítési szaktanácsadás, visszavásárlási szer-
ződés esetén OTP hitel lehetőség. Telefon:
06-97/41-138.

Kétéves fiam mellé keresek minden
napra gondozónót Szekszárdon.
Érdeklődni a kiadóban: (74) 16-277

Megjelent!

Illés György:

A kocsma nem alszik

*

Riportkönyv

*

Megrendelhető:

Babits Kiadó Szekszárd Pf.: 237

HIRDESSEN POSTAI FELADÁSSAL!

Kedves Olvasó! Ha kitölti ezt a szelvényt, borítékba
teszi és feladja címünkre:

DÁTUM RT. 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7.

három napon belül olvashatja hirdetését (fizetés
utólag, kiküldött csekkünkön).

Megrendelő neve:.....

Címe:.....

Megjelenés napja:.....

Hirdetés szövege:.....

INNOMARK
Marketing-Tanácsadó Fejlesztő
Vállalat

integrál
Marketing-Szervező GM.

Reklám Irodája
1073 Budapest, Osváth u. 11.

Tel.: 1-220-902

Marketing kommunikációs szolgáltatásaink:

Akcidenc kiadványok tervezése — generál kivitelezése
— prospektus, gépkönyv, szórólap, tájékoztató nyomtatvány
stb. tervezése, nyomdai reprodukcióra alkalmas másolóeredetiek
kivitelezése, nyomdai kivitelezése

Naptárak
— fali-, plakát-, asztali-, agenda-, zsebnaptár

Grafikai tervezés
— vállalati image kialakítása, formálása, embléma — védjegy
— levélpapír, boríték és bármely reklámcélú kiadvány
tervezése

Tipográfiai tervezés reklámfotó formatervelés
— csomagolástechnikai kivitelezés
— csomagolóanyagok és termékek

Szítanyomó tevékenység
— meghívók — névjegyek — üdvözlők — öntapadós matricák
(papír — textil — selyem — alufólia — víztiszta fólia — po-
livynil alapanyagokból; bármilyen méretben)

Sales promotion
— kerámia — üveg — bőr — műbőr, stb. reklám ajándék-
tárgyak

Lapunk
előfizetőinek
apróhirdetéseit
december 31-ig
díjtalánul
közöljük

DÁTUM

(El)szabvány

A mai napon, aki tudja, megünnepelheti a szabványosítási világnapot. Okos és szorgalmas emberek, gondolom, ráérő idejűnkben, kiszámították, hogy hazánkban hány szabvány van érvényben (papíron), s ezzel gyarapszik ezek száma évente. Vitathatatlan az is, mennyit lendített a múltban és jelenben a gazdaság, kultúra, s egyáltalán az élet csaknem minden területén a szabványosítás.

Ez adta az ötletet ahhoz, hogy indítványozzam a címben jelzett, ám mindmáig ki nem használt egységesítő elgondolást. A világnap azonban csupán az egyik ösztönző erő volt, a másik tagadhatatlanul elmúlt évtizedeinkben leledzik. Talán legjobb lesz egy példán érzékeltetni mondanivalómat. Azt, ha nagynehezen is, de megemésztette Árpád kezei vére, hogy a vas és acél országa legyünk, de azt már elfeledték megmondani, ami vele járt: az a rengeteg tapló. Ezek csak akkor fogtak tüzet, ha Rákosi Mátyás telihold képére gondoltak, s méltóak akartak lenni más, még bölcsőbb vezérek tanításához.

Mindezt el lehetett volna kerülni, ha lett volna egy (el)szabvány, amely megmondja, hogy valamit rosszul sem lehet akárhogyan tenni, hanem csupán szabványosan. Mostanság ugyebár nincs bér-(el)szabvány, de van adórendelet, nem volí erőmű-szabvány, most meg van Bős—Nagymaros erőlködőmű szabvány—legalábbis odaát. Ha mindezt kellően (el)szabványosítottuk volna, talán nem néznénk olyan savanyúan adósságunk visszafizetése elé, a világpiac számunkra szinte mindig várható (el)szabványosítása felé...

Töttös Gábor

Kulesár kontra Pozsgay?

Elképzelhető, hogy Kulesár Kálmán igazságügyminisztert a szombaton kezdődő népfrejt-kongresszus a köztársasági elnöki posztra jelöli. Arra a kérdésre, hogy a népfrejt most korábbi vezetője, Pozsgay Imre ellen kíván-e jelöltet állítani, Huszár István elmondta: ez valóban nehéz problémát jelent a vezetés számára, de most minden erővel a népfrejt érdekeit kell figyelembe venni, ugyanis a mozgalom függetlenné akar válni a pártoktól. Egyébként Pozsgay Imre jelenleg is tagja a Hazafias Népfrejt Országos Tanácsa Elnökségének, s neve felkerült az új vezetésbe jelöltek listájára is.

Az ukrán lesz az Ukrán SZSZK államnyelve, ha a tagköztársaság Legfelsőbb Tanácsa elfogadja azt a tervezetet, amelyet pénteken véglegesítettek az ukrán parlament állandó bizottságai.

Fegyverbe!?

A Pentagon tanulmánya szerint az idei év első nyolc hónapjában a szovjet hadianyag-szállítmányok mennyisége ötven százalékkal csökkent, viszont 35 százalékkal nőtt a „keleti tömb” más államaiból érkező mennyiség. Az amerikai adatok szerint a szocialista országok nyolc hónap alatt 14 ezer tonnányi katonai felszerelést szállítottak a közép-amerikai országba 410 millió dollár értékben, szemben az 1988-as 19 ezer tonnával, illetve 515 millió dollárral.

Péntekre virradóan, 87 éves korában meghalt Cesare Zavattini, az olasz neorealista filmművészet egyik nagy egyénisége, filmíró, rendező, esztéta, Vittorio de Sica munkatársa.

A potya pia és Norvégia

Potyára éhes, azaz inkább szomjas norvégok lepték el Bergen kikötőjét csütörtökön, miután egy vodkával megrakott teherautó egy kompról a tengerbe csúszott. A baleset akkor következett be, amikor a hajó felszedte a horgonyt és a nyílt tenger felé vette útját. A rosszul rögzített jármű a fedélzetről a kikötő 12 méter mély vizébe csúszott.

A balesetről beszámoló norvég televízió híradása nyomán hatalmas tömeg verődött

össze a „zavarosban való halászat” reményében.

Végül a rendőrségnek kellett megakadályoznia a „vodkahalászatok” a víz felszínén úszó rakomány „megmentésében”.

A vállalkozó szellemre némi magyarázatul szolgálhat, hogy a vodka Norvégiában nem tartozik az olcsó italok közé. Üvegeért 185 koronát (27 dollárt) is elkérnek.

Eredményes egyezkedés

Mint arról korábban hírt adtunk, némi vita kerekedett Szekszárdon az ellenzéki szervezetek által felállítani kívánt '56-os „emlékmű” körül. Vitapartnerek a szekszárdi művészek voltak, akik a tervezett mű esztétikai értékét kifogásolták, illetve hiányolták a szakértői és a társadalmi kontrollt. Október 11-én az Ellenzéki Kerekasztal szervezetei meghívták a művészcsoporthoz képviselőjét és baráti hangnemű vitában közösen mérlegelték a kölcsönösen elfogadható megoldás lehetőségét.

A vita eredményeként a következőkben állapodtak meg: A lelkes és áldozatkész Bakó László amatőr szobrász (várdombi kőfaragó mester) alkotása ideiglenes jelleggel — mintegy a majdani emlékmű helyének megjelöléseként — kerüljön elhelyezésre a Béla téri templom mögötti térre. Az emlékhely jelentőségéhez méltó végleges alkotás elkészítésére nyílt pályázat, szakmai bírálat és széles körű társadalmi vita alapján kell mielőbb megbízást adni. Az ellenzéki szervezetek haladéktalanul megkezdik a végleges emlékmű javára a gyűjtést, a város művészei pedig társadalmi munkával járulnak hozzá a kivitelezéséhez. Elkészülte után a most ideiglenesen felállított alkotás végleges helyére, az újavárosi temetőbe kerül. Mindezen megállapodás ismeretében Szekszárd Város Tanácsa október 12-i ülésén támogatónak elfogadta az emlékhely ilyen módon történő megjelölését.

KPI

Kétszer csíp a paprika...

Bumerngként tért, illetve ütött vissza a Tiszazugban a fűszerpaprikatermelés- kedv csökkenése és a termőterület ezzel összefüggő szűkítése. A tavalyi 400 hektár helyett az idén már csak 350 hektáron termelték e vidéken ezt az értékes fűszermövényt. Ráadásul még a hozam is alatta maradt a számítottak. Az elmúlt esztendőben átlagosan 18 tonna, az idén viszont mindössze 10—12 tonna fűszerpaprika termett azonos nagyságú területen. Tovább rontotta a már é nélkül is „paprikás” hangulatot az a közelmúltban elhangzott bejelentés, hogy emelkedni fog a fűszerpaprika eladási ára. Emiatt nemcsak az üzletekben akadozik máris az ellátás, a szárítóba is kevesebb nyersanyag érkezik. A gyors észjárású termelők ugyanis azonnal kisütötték, hogy jobban járnak, ha a mezőtéri téglagyárban szárítatják meg a paprikájukat, amit aztán házilag őrölnek meg, s majd később, zömében a disznóvágási idényben adják el borsos áron, de mindenestre többért, mint amennyit most kapnának érte.

— A varsói vajdasági ügyészség csütörtökön bejelentette: nyomozást indítottak annak felderítésére, hová tűnt az a küldemény, amely több mint 500 ezer dollár értékű dollárbankot tartalmazott és amelynek a LOT lengyel légitársaság egyik gépén még szeptember végén kellett volna Londonba megérkeznie.

Nyers Rezső '56-ról

A Nihon Keizai Simbun pénteken közölte Nyers Rezsőnek az MSZP elnökvé választása után adott első interjújából azt a megállapítást, hogy az 1956-os szovjet katonai beavatkozás hibás lépés volt. Nyers Rezső nyilatkozatából a legtekintélyesebb japán gazdaságpolitikai napilap azt is kiemelte, hogy az új pártba várhatóan az MSZMP tagjainak csak 50—70 százaléka lép be.

Hétfői

számunkban
olvashatják,

hogy Budapest
a vidék
cápája

Kiadja a Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt. magánkiadásban. Főszerkesztő: Bába Iván. Főszerkesztő-helyettesek: Czákó Sándor és dr. Töttös Gábor. Olvasószerkesztő: Kis Pál István. Külföldi tudósítók: Szalai Attila (Varsó), Zirkuli Péter (Párizs), dr. Vezényi Pál (Zürich), és Vigh József (Toronto). Munkatársak: Bálint György, Bayer Béla, Csik Rita, Gadó György, Gyórfy Árpád, Fejes Imre, Kapfinger András, Kapitány Krisztina, Kolozsi Béla, Lékó Sándor, M. Szabó Imre, Szűcs Imre, Szávai Géza, Pál Zsuzsa, Tamási János, dr. Tóth Edit, V. Horváth Mária, Veress Éva, Wágner Dezső. Felelős vezető és kiadó: dr. Károly István. Szedés és tördelés: Babits Kiadó. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7. Tel.: (74) 16-277, Fax: (74) 15-275. Nyomja az Athenaeum Nyomda, Budapest, VII., Lenin krt. 7. Felelős vezető: Szlavik András vezérigazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármelyik hírlapkézbesítő postahivatalnál, a kézbesítőnél, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR), Budapest, XIII. ker. Lehel u. 10/A. 1900. közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj: egy hónapra 200,- Ft, negyed évre 600,- Ft, fél évre 1200,- Ft, egy évre 2400,- Ft. Indexszám: B/PNL/31/TO/1989. ISSN szám: 0864-9170.